

ASKERÎ TARİH BELGELERİ *Dergisi*

ISSN : 1300 - 0241

OCAK 1997

YIL : 46

SAYI : 103

"Tarih yazmak, tarih yapmak kadar önemlidir. Yazan, yapanı sadık kalmazsa, değişmeyen hakikat, insanlığı şaşırtacak bir görünüm alır."

H. Atatürk

Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları

ASKERÎ TARİH BELGELERİ DERGİSİ

OCAK 1997

YIL : 46

SAYI : 103

Gnkur. Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları

ANKARA
GENELKURMAY BASIM EVİ
1997

GNKUR ATASE BŞK.
KÜTÜPHANESİ

Giriş T : 25.3.97
Kayıt No : 00001

SUNUŞ

Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Arşivi'ndeki belgelerden derlenip oluşturulan ve "Millî Mücadelede Güney Cephesi I" ile ilgili belgeleri kapsayan 103 sayılı Askerî Tarih Belgeleri Dergisi'ni yayınlamış bulunuyoruz.

Bilindiği gibi, İtilâf devletleri, Mondros Mütarekesi'nin 7 nci maddesi ve daha önce Birinci Dünya Savaşı sırasında aralarında imzaladıkları gizli anlaşmalar gereğince Osmanlı Devleti'ni işgale başlamışlardı. Yapılan bu anlaşmalara göre güney bölgesi Fransız nüfuz alanına ayrılmış olmasına rağmen bu bölgedeki galip güç olan İngilizler, Musul ve İskenderun'dan başlayarak Antep, Maraş, Urfa'yı ele geçirmişlerdi. Daha sonra Orta Doğu'daki çıkarlarını ön plânda tutarak burayı Fransızlara devretmişlerdi.

Derginin bu sayısında, Fransızların bu bölgeye yerleşmeleri, Ermenileri Türklere karşı kışkırtmaları, Ermenilerin faaliyetleri, Mustafa Kemal Atatürk'ün Heyet-i Temsiliye adına orada Kuva-yı Milliye'nin oluşturulması hakkındaki yazışmaları ile ilgili konulara yer verilmiştir.

Bu konudaki belgeler ATASE Arşivi'nden, Askerî Tarih Uzmanı Hülya TOKER tarafından seçilmiş ve günümüz Türkçesine çevrilmiştir.

Alper AKSELİ
Hv. Korgeneral
Gnkur. ATASE Başkanı

ISSN 1300 - 0241

GENELKURMAY BASIMEVİ
YAYIN NUMARASI : '97/13

ÖN SÖZ

Avrupa devletlerinin "hasta adam" olarak niteledikleri Osmanlı Devleti, Birinci Dünya Savaşı sonunda, yıllardır süren savaşların getirdiği ağır ekonomik, siyasal ve sosyal yıkımla karşı karşıya kalmıştır. Ayrıca bu savaş sonucu imzalanan Mondros Mütarekesi ile bir süre rahat nefes almak isterken İtilâf devletleri mütarekenin 7 nci maddesini uygulamaya koyup ülkeyi işgale başlamışlardır.

İtilâf devletlerinin aralarında yaptıkları anlaşma gereği güney bölgesi Fransız "nüfuz alanı" olarak belirlenmiş, ancak savaş sonrası bu bölgeleri İngilizler işgal etmiştir. Fransızlar da 11 Aralık 1918'de çoğu Ermenilerden oluşan 400 kişilik bir kuvvetle Dört Yol'a girmişler, daha sonra Çukurova'ya yönelerek 17 Mart 1919'da Mersin'i ve Pozantı'ya kadar Adana'yı işgal etmişlerdir.

Barış görüşmelerine geçildiğinde İngilizlerle Fransızlar arasında Orta Doğu konusunda anlaşmazlık meydana gelmiş, İngilizler Musul'u Fransızlara bırakmamak için bütün diplomatik becerilerini kullanarak, Adana, Maraş, Antep, Urfa sancakları ile Suriye'deki birliklerini 1 Kasım 1919'da çekip yerine Fransızların gelmesini kabul etmiştir.

Fransızların işgal ettikleri yerlerde kötü davrandıklarını, Ermeni komitacıları ön plâna çıkardıklarını duyan halk, bu haber üzerine tepki gösterip protesto mitingleri düzenlemiş ancak bu devir teslimde engel olamamıştı. Fransızların 29 Ekim'de Maraş ve Antep'i 30 Ekim'de de Urfa'yı işgal etmesi Ermenileri yeniden harekete geçirdiğinden bu bölgelerde kanlı olaylar yaşanmaya başladı. Ayrıca General Ouerette'nin de 13 Aralık'ta Fransa Hükûmeti'nin İstanbul Hükûmeti ile anlaşarak, Suriye ve Kilikya'yı mandası altına aldığını ilân etmesi, Antep, Urfa, Maraş halkının kendilerine itaat etmelerini istemesi silâhlı çatışmayı kaçınılmaz hâle getirdi.

Maraş bölgesinde 21 Aralık'ta kentin dışında başlayan çarpışmalar 20 Ocak'ta kentin içine de sıçramıştı. O bölgede Kuva-yı Milliye'yi örgütlemekle görevli Yarbay Kılıç Ali, Fransızlarla Karabıyıklı yöresinde ilk çarpışmayı yapmış ve başarılı bir sonuç almıştı. Bu bölgelerdeki mücadeleler genelde dışardan fazla yardım alınmadan yapıldığından çok fazla güçlüklerle karşılaşılıyordu. Belgelerde de görüleceği üzere Kılıç Ali sık sık Mustafa Kemal Atatürk'e telgraf çekip yardıma ihtiyaçları olduğunu, yardım gelmezse savaşın yenilgiyle sonuçlanacağını bildirmişti. Mustafa Kemal Atatürk de bu yardım istekleri doğrultusunda o bölgeye yakın bulunan birliklere bu konuda emirler vermiş, mümkün olan yardım sağlanmaya çalışılmıştır.

Mevcut yetersizliğe rağmen bu bölgelerde kanlı çarpışmalar olmuş ve nihayet 11 Şubat'ta Fransızlar Maraş'ı terk etmek zorunda kalmıştı.

Urfa'daki Fransız birlikleri ile yapılan çatışma ise 9 Şubat'ta başlamış ve 2 ay sonra, 10 Nisan'da Fransızların silâhlarını ve cephanelerini alarak Urfa'dan ayrılmaları ile sona ermişti.

Antep'te de 1 Nisan'da kentin top ateşine tutulmasıyla çarpışma başlamış, burada da kanlı mücadeleler olmuştu. Bu sırada Adana bölgesinde de Fransızlarla çarpışmalar devam etmekteydi. 29/30 Mayıs gecesi uygulamaya geçirilen 20 günlük ateşkes antlaşması, bu süre dolmadan tekrar saldırılarla bozulmasına rağmen Antep bölgesinde mütareke 29 Temmuz'a kadar uzatıldı. Fransızların, kenti 11 Ağustos'ta 2 saatte kayıtsız şartsız teslimini istemeleri savaşı yeniden başlattı. Bölge halkı çok güç şartlar altında yaptığı savaşta dışardan yardım almaması sonucu 9 Şubat'ta yapılan bir görüşme ile teslim kararı aldı ve aynı gün Fransızlar şehri tekrar işgal etti.

Bu konuyla ilgili belgelerin iki ayrı sayı hâlinde yayımlanmış düşünülendiğinden bu sayılar Fransızların güney bölgesindeki ilk girişimleri, şehirleri işgalleri, buradaki faaliyetleri gibi konulara yer verilmiş olup, bundan sonraki sayıda Fransızlarla yapılan geçici 20 günlük anlaşma, anlaşmanın tekrar bozulması ve yapılan mücadeleler ve 1921'de yapılan Ankara Anlaşması'na kadar olan ilişkiler konusunda yer verilecektir.

1 nci As. T. Krl. Bşk.lığı

İÇİNDEKİLER

NO	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
2858	13 Ekim 1919	Urfa Mutasarrıfı'nın, bir Fransız albayının hükûmet dairesine gelerek önemli bazı memurlarla görüştüğü hakkında Heyet-i Temsiliye'ye yazmış olduğu rapor.
2859	16 Ekim 1919	Antep Mutasarrıf Vekili'nin, İngiliz işgal kuvvetleri komutanının kendisini yanına çağırarak Mustafa Kemal'den gelen bir telgraf hakkında bazı sorular sorduğu hakkında Heyet-i Temsiliye'ye göndermiş olduğu telgrafı.
2860	20 Ekim 1919	Antep Belediye Başkanı'nın, Mustafa Kemal'e yazdığı, İngilizlerin bölgeden çekilip yerini Fransızların alması durumunda kendilerinin nasıl hareket etmesi gerektiğini soran telgrafı.
2861	20 Ekim 1919	Mustafa Kemal'in, Antep Belediye Başkanı'na, istediklerinin hükûmete bildirilerek gereğinin yapılması konusunda ricada bulunulduğu hakkındaki telgrafı.
2862	20 Ekim 1919	Heyeti Temsiliye'nin Mustafa Kemal'e yazdığı 11 nci Tümen Komutanı Mümtaz Bey'in hükûmetin, meydana gelen olaylar konusunda dikkatinin çekilmesinin uygun olacağı kanısında olduklarını bildiren raporu.
2863	21 Ekim 1919	Mustafa Kemal'in, Urfa Mutasarrıfı'ndan Maraş bölgesindeki olayları derinlemesine incelemesini isteyen yazısı.
2864	23 Ekim 1919	Mustafa Kemal'in Harbiye Nazırı Cemal Paşa'ya Adana, Antep, Maraş bölgelerinde hükûmetin İtilâf devletleri nezdindeki girişimleri konusunda kendilerinin aydınlatılmasını isteyen telgrafı.
2865	23/24 Ekim 1919	Mustafa Kemal'in, 11 nci Tümen Komutanı Mümtaz Bey'e yazdığı, İstanbul Hükûmeti'nin siyasî görüşünün ne olduğu anlaşılınca kadar meydana gelen olayların araştırılmasını isteyen yazısı.

NO	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
2866	25 Ekim 1919	Maraş Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin, Mustafa Kemal'e yazdığı, Salı günü Fransızların Maraş'a geleceğinin anlaşıldığı ve kendilerinin bu durum karşısında nasıl hareket etmeleri gerektiğini soran telgrafları.
2867	25 Ekim 1919	Otuz bin kişilik bir miting heyeti adına Belediye Başkanı'nın Mustafa Kemal'e yazdığı, İngilizlerden sonra bir diğer yabancı devletin işgalini kabul edemeyeceğini bildiren telgrafları.
2868	26 Ekim 1919	3 ncü Kolordu Komutanı'nın Urfa'nın işgali karşısında alınacak önlemler hakkında 13 ncü Kolordu Komutanı'na gönderdiği rapor.
2869	26 Ekim 1919	Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin Heyet-i Temsiliye'ye yazdığı Antep, Maraş, Urfa'nın İngilizler tarafından tahliye edilerek yerine Fransızların geçmesinin halkı büyük ölçüde etkilediği konusundaki yazısı.
2870	26 Ekim 1919	Antep Merkez Heyeti'nin, Fransızların telgrafhaneye sansür koyduğu konusundaki Heyet-i Temsiliye'ye telgrafı.
2871	26 Ekim 1919	Urfa Mutasarrıfı Ali Rıza Bey'in, İngilizlerin şehri tahliye etmesi hâlinde süvari birliklerinin ilk işaretle orada olması konusundaki Heyet-i Temsiliye'ye yazdığı telgrafı.
2872	26 Ekim 1919	13 ncü Kolordu Komutanı'nın Urfa'nın tahliyesi sonrası 1 nci Süvari Alayı'nın şehri işgal edeceği hakkında raporu.
2873	27 Ekim 1919	13 ncü Kolordu Komutanı'nın 3 ncü Kolordu Komutanı'na, Antep ve Urfa'da meydana gelen olaylar, Ermenilerle Fransızların iş birliği konusundaki yazısı.
2874	28 Ekim 1919	Harbiye Nazırı'nın Ermenilerin göçleri konusundaki açıklamalarını içeren 3 ncü Kolordu Komutanlığı'na gönderilen yazısı.
2875	29 Ekim 1919	Antep, Urfa, Maraş'ın Fransızlar tarafından işgalinin resmen bildirildiği konusunda 13 ncü

NO	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
		Kolordu Komutanı'nın 3 ncü Kolordu Komutanlığı'na yazısı.
2876	30 Ekim 1919	Heyet-i Temsiliye adına Mustafa Kemal'in, her türlü siyasi tedbirlere başvurulduğu, sonuç alınamazsa fiilî savunmaya geçileceği hakkında Maraş Mutasarrıfı'na göndermiş olduğu telgraf.
2877	31 Ekim 1919	Mustafa Kemal'in Urfa Mutasarrıfı Ali Rıza Bey'e Maraş, Antep, Urfa hakkında İstanbul Hükûmeti ile görüşme yapıldığı, henüz onların siyasi görüşlerinin belli olmadığı, ancak bu işgallere gerekirse fiilî savunmada bulunabileceği konusundaki cevabî yazısı.
2878	1 Kasım 1919	Urfa Mutasarrıfı Ali Rıza Bey'in Mustafa Kemal'e Maraş halkının içinde bulunduğu durumu anlatan telgrafı.
2879	1 Kasım 1919	13 ncü Kolordu Komutanı'nın 3 ncü Kolordu Komutanı'na yazdığı, Maraş'tan İngilizlerin çekilip Fransızların gelmesiyle Ermenilerin harekete geçerek yaptıkları faaliyetleri bildiren telgrafı.
2880	1/2 Kasım 1919	Mustafa Kemal'in Malatya Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Heyet-i Temsiliye'sine yazdığı ve Maraş'ın durumu ve gönderilecek yardım hakkındaki yazısı.
2881	2 Kasım 1919	20 nci Kolordu Komutanı Ali Fuat'ın Adana bölgesinde Ermenilerle Müslüman halk arasında meydana gelen olaylar hakkında 3 ncü Kolordu Komutanı'na gönderdiği yazı.
2882	3 Kasım 1919	Heyet-i Temsiliye adına Mustafa Kemal'in Elazığ Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'ne yazdığı Maraş bölgesinden İngilizlerin çekilerek yerine Fransızların geldiği ve olayların aynen devam ettiği hakkındaki telgrafı.
2883	8 Kasım 1919	3 ncü Kolordu Komutanı'nın Urfa Mutasarrıfı Ali Rıza Bey'e yaptığı gayretli çalışmalardan dolayı teşekkür yazısı.

NO	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
2884	29 Kasım 1919	5 nci Tümen Komutanı Kenan'ın, 3 ncü Kolordu Komutanı'na, İtilâf devletlerinin Güneydoğu Anadolu ile ilgili faaliyetleri hakkında yazısı.
2885	3 Aralık 1919	3 ncü Kolordu Komutanı'nın 5 nci Tümen Komutanı Kenan Bey'e, görüşlerinden dolayı teşekkür edilip Avrupa'ya ve Amerika'ya heyetler gönderilmesi konusunda görüş birliğinde olduklarını belirtir yazısı.
2886	4 Aralık 1919	Kilikya Cemiyeti tarafından Mustafa Kemal'e teşekkür yazısı.
2887	13 Aralık 1919	Harbiye Nazırı Cemal Paşa'nın Adana bölgesindeki olaylar konusunda hükûmetin başlatmış olduğu girişimlerin sonuç verdiği hakkında Mustafa Kemal'e gönderdiği yazı.
2888	17 Mart 1920	Urfa Mutasarrıfı'nın, Urfa'da Fransızlarla yapılan mücadeleyi anlatan yazısı.
2889	28 Mart 1920	3 ncü Kolordu Komutanı'nın, Maraş bölgesinde, Ermenilerle yapılan mücadele ve Kılıç Ali komutasında bir kuvvetin Kilis'ten Antep'e geldiği hakkında Heyet-i Temsiliye'ye gönderdiği yazısı.
2890	28 Mart 1920	Mustafa Kemal'in Kılıç Ali'ye yaptığı faaliyetlerden dolayı teşekkür yazısı.
2891	15/16 Nisan 1920	Kılıç Ali'nin Fransızların Antep'deki durumu, halkın millî kuvvetlerden yardım alamaması ve içinde bulundukları zor durum hakkında Mustafa Kemal'e gönderdiği yazı.
2892	16 Nisan 1920	Kılıç Ali'nin Mustafa Kemal'e yazdığı ve Antep bölgesinde bir an önce yardım gelmezse millî birliklerin yerleşeceğini belirten yazısı.
2893	17 Nisan 1920	Kılıç Ali'nin, gerekli yardım gelmezse, yenilgiye bir yenilgi daha eklememek için bırakıp gitmesine izin verilmesini isteyen yazısı.
2894	18 Nisan 1920	Kılıç Ali'nin Mustafa Kemal'e yazdığı ve Antep'in Fransızlar tarafından bombardıman edildiği, bir an önce yardım gönderilmesini isteyen telgrafı.

NO	BELGENİN TARİHİ	ÖZETİ
2895	11 Mayıs 1920	3 ncü Kolordu Komutanı'nın, Antep bölgesindeki muharebeleri hakkında Genelkurmay Başkanlığı'na gönderdiği raporu.
2896	16 Mayıs 1920	3 ncü Kolordu Komutanı'nın, Fransızların Antep'i makineli tüfek ateşine tuttuğu konusunda Genelkurmay Başkanlığı'na sunduğu raporu.
2897	20 Mayıs 1920	3 ncü Kolordu Komutan Vekili'nin Antep'teki Fransızların yaptıkları yıkım hakkında Genelkurmay Başkanlığı'na gönderdiği rapor.

موسسه تحقیقاتی و آموزشی

در این راستا، فراوانی و تنوع گونه‌های موجود در این منطقه، به دلیل شرایط اقلیمی و جغرافیایی خاص آن، به گونه‌های مختلف تقسیم شده است. این گونه‌ها، به دلیل شرایط اقلیمی و جغرافیایی خاص آن، به گونه‌های مختلف تقسیم شده است. این گونه‌ها، به دلیل شرایط اقلیمی و جغرافیایی خاص آن، به گونه‌های مختلف تقسیم شده است.

BELGELER

این بخش، به بررسی و توصیف گونه‌های مختلف موجود در این منطقه، به گونه‌های مختلف تقسیم شده است. این گونه‌ها، به دلیل شرایط اقلیمی و جغرافیایی خاص آن، به گونه‌های مختلف تقسیم شده است. این گونه‌ها، به دلیل شرایط اقلیمی و جغرافیایی خاص آن، به گونه‌های مختلف تقسیم شده است.

مه من انصاره في سنده وقت كونه في
 كمينه وها بانه راح وقت بر حال انت
 اي صكره طبع كونه في سنده ايضاً اوامر الزعم
 مجوسيه كونه في سنده وقرعونه سنده مورخانه غايه
 نيز مدت وظهر نقيب المظفر القلبي قتي
 مجوسيه اما كره امر نقيب في سنده
 اورفه نلش
 عم رضا

١١٠٥	١٢
٦	١٢
٦	١٢

Bu gün Fransız Kuva-yı Askeriyesi Cerablus Mıntıkası Kumandanı Kab-
 zerli ve Kilikya Kumandanı namına Miralay Ferhipap maiyetiyle daire-i
 hükûmete geleceğini ve me'murin-i hükûmetle görüşeceğini beyan etmiş ve
 müşarün-ileyhleri selâmlamak üzere muhtelif iki taburdan birer miktar asker
 hükûmet dairesine geldiği gibi müşarün-ileyh de vakt-i ta'yinden gelerek
 ruesa-yı me'murin ile temas etmiş ve fakat bu temas bir vilâyet valisinin mül-
 hakatı devri sırasında vuku' bulan temaslarını tamamıyla tenazzur etmesinden
 dolayı gayet ma'nidar görülmüştür. Halbuki Fransız işgalinin istihlâf ettiği İn-
 giliz işgalinden pek farklı olmadığını ima etmeye kâfi iken vesayası sırasındaki
 kelimatın da muvakkat bir zamana aid olacağına delâlet eder. Cümleleri muh-
 tevi olması daha ziyade şayan-ı dikkat görülmüştür. Şu hâle nazaran vaktiyle
 İngiliz işgali sırasında İngilizlerle temaslarında mazarrat görülen bir kısım
 me'murinin daha ziyade daimi mazarrat bir hâle iktisab edecekleri tabîî gö-
 rülerek müstacelen icabının icrası istirhamına mecburiyet görüleceğinden
 vuku' bulacak müstacel maruzatta gaye yalnız selâmet-i vatan takib edilmekte
 olunan kanaat buyurularak ona göre emr-i tanzidinin tesriine inayet buy-
 rulması müsterhamdır.

Urfa Mutasarrıfı
 Ali Rıza

13 / 17 Teşrin-i evvel 335

Kol. : İST.
 Kls. : 255
 Dos. : 6-2
 Fih. : 6

Kol. : IST
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 6

۱۱/۱۰۵
۶
۷
شعبان
نور افکار
سوره نعت محمدیه
ویرانه عظم انگیزه شود. اشغالیه قوماندانی. جزا ایلر جان
بولور. ملاقات ایچوره بی زردیه جانیدور. کسیم بولور
میتیم. کمال با نازده بر صفتی. تقاضا سولایس بولور
ناتیم. بولور. صفا جریقی. عقیقه انکلاش ایستیه
بولور. ریدیه اولور. یقین حورده. بولور. بر افکار خیم
اولور. بی سوره. با نازده سیاستی. نه در قوم
عقیقه. بولور. انور. نه در سیاست. نه در سودا. نه در
نیز. تقسیم. ویرانه. حایه. قراری. عیاضه. عقیقه
حیات. بولور. عقیقه. اولور. تقسیم. کن. جمع. بولور
ناتیم. جمع. بولور. بولور. قاله. صبر. حتی. بولور. جان
بولور. انگیزه. سیاست. مخالف. حرمان. حواله
بولور. بولور. بولور. بولور. بولور. بولور. بولور. بولور

Ayıntap

Fevk-al-âde

16/10/35

Sivas Heyet-i Temsiliye'ye

Burada mukim İngiliz Kuvve-i İşgaliye Kumandanı General Dö Lur ecnabları bu gün mülâkat için beni nezdine çağırdı gittim. Bura ile Maraş'a Mustafa Kemal Paşa'dan bir telgraf gelmiş. Bunda milletle hükûmetin müttehiden hareketi hakkında itilâf edilmiş bu ne demek olduğunu sordu. Böyle bir telgraf haberim olmadığını söyledim. Paşanın siyaseti neden komite hakkında malûmatın neden ibaretdir sualine karşıda bizi taksime verilecek kararı müdafaa maksadından ibaret oduğıu zannında olmadığını ve taksim gibi feci' bir mutasavvereye karşı hiçbir Türk'ün lâkayd kalamayacağı yolunda beyanatta bulundum. İngiliz siyasetine muhalif hareket ve ahvale buraca asla meydan veremeyeceğini bildirdi. Cemiyetin makasid-ı âlisini tamamiyle anlamak ve teşkilâta ona göre başlamak için esasatını havi programın sūrat ile irsalini istiham eylerim. 16.10.35

Ayıntap Mutasarrıf Vekil

Sabri

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 7

Antep

16/10/1919

Sivas Hey'et-i Temsiliye'ye

Burada bulunan İngiliz İşgal Kuvvetleri Komutanı General Dö Lur bu gün görüşme için beni yanına çağırdı gittim. Bura ile Maraş'a Mustafa Kemal Paşa'dan bir telgraf gelmiş. Bunda milletle hükümetin birlikte hareketi hakkında uyuşma olmuş, bu ne demek olduğunu sordu. Böyle bir telgraftan haberim olmadığını söyledim. Paşanın siyaseti nedir, komite hakkında bilgin neden ibaretdir sorusuna karşı da bizi bölme konusunda verilecek kararı savunma amacından ibaret olduğu düşüncesinde olmadığını ve paylaşma gibi korkunç bir düşünceye karşı hiçbir Türk'ün kayıtsız kalamayacağı yolunda açıklamada bulundum. İngiliz siyasetine karşı bir harekete buraca asla meydan veremeyeceğini bildirdi. Cemiyetin yüce amacını tamamiyle anlamak ve teşkilâta ona göre başlamak için esaslarını kapsayan programın acilen gönderilmesini rica ederim. 16.10.1919

Antep Mutasarrıf Vekil

Sabri

Kol. : IST
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 7

عشای
درد
انجام داده معقداتی یا شصت
سیداد گونه قدر انگلیزین معقداتی
انفلیکشنه ورود ای معقداتی
استقامت جبهه معقداتی

بسم الله الرحمن الرحيم

$$s/\sqrt{c-1}$$

A	7105
D	6
E	19-3

مجلسه اول

Sub v. stin

Ayıntap

Bila

Amasya'da Mustafa Kemal Paşa Hazretleri'ne

Beş on güne kadar İngilizlerin çekileceği ve yerine Fransız kuvve-i iş-galiyesinin vürud edeceği söyleniyor. Hatt-ı hareketimizin tayin ve sûrati iş'arı buyrulması memleket namına istirham olunur.

Belediye Reisi Lütfü

20/10/35

Hükûmete sûret olarak verilecektir

Şifre yazıldı.

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 14-3

Antep

Sayısız

Amasya'da Mustafa Kemal Paşa'ya

Beş on güne kadar İngilizlerin çekileceği ve yerine Fransız işgal kuvvetlerinin geleceği söyleniyor. Nasıl hareket edeceğimizin belirlenip acilen bildirilmesi memleket adına rica olunur.

Belediye Başkanı Lütfü

20/10/1919

Hükûmete sûret olarak verilecektir

Şifre yazıldı.

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 14-3

~~$\frac{1}{x} = x^{-1}$~~

Belge No : 2861

Ayıntap Belediye Riyaseti'ne

C: 20/10/35 tele

Telgrafınız alındı. İcabinin icrası hükûmetten rica edilmiştir. Efendim.

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk
Cemiyeti Hey'et-i Temsiliyesi Namına
Mustafa Kemal

Yazıldı.

Kol. : IST
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 14

Antep Belediye Başkanlığı'na

Cevap : 20/10/1919 tele.

Telgrafınız alındı. Gereğinin yapılması hükûmetten rica edilmiştir. Efendim.

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk
Cemiyeti Hey'et-i Temsiliyesi Adına
Mustafa Kemal

Yazıldı.

Kol. : IST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 14

دو تله .
 انا سید ده مطعت ملک یا ش مطعت
~~مطعت~~
 دو تله یا سید ده و بره ۱۰۰/۱۰۰ و نا خجیده ده بر خجیده خجیده نا نا محمداد بعد
 اطنه هواک مقصد هر دهی معاوضات دو سید دیمادین و از سید ~~مطعت~~
 محض میا سبکی نر دنده ایامه نشاندان از آن جناب ~~مطعت~~ و از سید ~~مطعت~~
 دهی طنا سید و در لون دو سید و طبعیده و نشاندان و از سید ~~مطعت~~
 دو سید و از سید ~~مطعت~~ و از سید ~~مطعت~~ و از سید ~~مطعت~~ و از سید ~~مطعت~~
 ۱۵۷
 ۲۵۵
 ۶۰۲
 ۱۱۰۱

Kongre

Amasya'da Mustafa Kemal Paşa Hazretleri'ne

Sûreti Amasya'ya da verilen 20/10/35 tarihiyle On Birinci Fırka Kumandanı Mümtaz Bey'in Adana havalisi hakkında verdiği ma'lûmat dolayısıyla Dersaadet'te Fransız mümessil-i siyasiliği nezdinde icab eden teşebbüsatin icrası için hükûmet-i merkeziyenin nazar-ı dikkatinin celbini münasip görüyoruz. Taraf-ı devletlerinden bu babda bir teşebbüs vuku' bulmamış ise bu cihetin de nazar-ı mütalâaya alınmasını rica ederim.

Hey'et-i Temsiliye

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 11-1

Kongre

Amasya'da Mustafa Kemal Paşa'ya

Sûreti Amasya'ya da verilen 20/10/1919 tarihiyle On Birinci Tümen Komutanı Mümtaz Bey'in Adana bölgesi hakkında verdiği bilgi dolayısıyla İstanbul'da Fransız siyasî temsilciliği nezdinde gereken girişimlerin yapılması için İstanbul Hükûmeti'nin dikkatinin çekilmesinin uygun olacağı düşüncesindeyiz. Devletin bu konuda bir girişimi olmamış bu yönün de dikkate alınmasını rica ederim.

Hey'et-i Temsiliye

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 11-1

آریه
۲۰/۱/۱۳۰۸

ایستان
یواسه ژبا بد واسه بد واسه بد

تک

ع. / ~~حسین محمدی~~

رسمه اهالیه طرفه اتخاذ ارنه تدابیر مصدیه
زانکه عسکری طرفه رسمه اشغال بد واسه اعتدال
دریکه عسکری دهانه بد برقرار اعطاس مناسب اوله
کینجه لغیه رتبه بد واسه ~~حسین محمدی~~ رتبه بد
مدد و کجه ملکه رسمه معلومات اعطاس لازمه
انتخاباته رسمی رسمه ملکه بد. ایجابیه
اتحادیه اداره افده عسکره بنیات باهیه

2/105
6
13

[Redacted]

6

Amasya

21 Teşrin-i Evvel 35

Sivas'ta Süreyya Bey Vasıtasıyla Elbistan'da Ali Rıza Bey'e

C. Maraş ahalisi tarafından itti haz olunan tedabir münasibdir. Fransız askerleri tarafından Maraş'ın işgaline pek de ihtimal verilmediğinden daha şimdiden bir karar i'tası münasib olamaz. Keyfiyetin ta'mik ve tedkiki vaziyet-i müşküle hudus hâlinde serian ma'lûmat i'tası lâzımdır. İntihabatın tesrii matlubdur. İcabında üzerinde muhabere etmek üzere ahz-ı askere teblîgat yapılmıştır.

Mustafa Kemal

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 13

Amasya

21 Ekim 1919

Sivas'ta Süreyya Bey Aracılığıyla Elbistan'da Ali Rıza Bey'e

Cevap. Maraş halkı tarafından alınan tedbirer uygundur. Fransız askerleri tarafından Maraş'ın işgaline pek de ihtimal verilmediğinden daha şimdiden bir karar verilmesi uygun olamaz. Durumun derinliğine araştırılması ve karışık bir durum meydana gelmesi hâlinde acilen bilgi verilmesi gerekir. Seçimlerin hızlandırılması talep edilmektedir. Gereğinde haberleşmek üzere askerlik şubesine tebligat yapılmıştır.

Mustafa Kemal

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 13

10/10/19
20/10/19

خبره ناظره عمده

(مردود شد بجهت) خزانة روضه تبليغ اسلاميه
النه راجعه ايديك واهالي اسلاميه بين يولي
سوره ايديك واهالي اسلاميه بين يولي
وغيره اولديني وپوهياني اولوقده حواله قد
رسيه ايديك محليته صورت موشانه ده يلدريلمده
برطفه ده عينا به برقت انكدر صحت رزق جهتي
اوندي خزانة روضه اشغال ايديك اوزده اولديني
ماتر دتير اولامه اهالي حلقه رزق و حاله
مدفدي شخص برتبه واقع اولديني مقام
يلدريلمده ده اهالي اكا كوه ندره نصيحه
بوئيلى اوزده ده بويلى اهرال قاشون جهتي
كسيك دول اسلاميه به قاشون اهرال
قرارد ديديني حلقه

جود و لطافتی در دیدن انصاف - تندی در رسیدن امر از طرف
همراه او - آید او را احاطه شد بر این عهد و استعانت ابدی -
طاعت علی

که حق تعالی
صلوات الله علیه

A	1/1051
---	--------

Sifre

Gayet müsta'celdir.

Amasya

23/10/35

Habriye Nazırı Cemal Paşa Hazretlerine

(Cevad Paşa'nın şifresiyle)

Adana dahilinde Ermenilerin Fransızlar tarafından teslim ve İslâmlarla mukateleyle sevk edildikleri ve ahali-i İslâmiye beyrinde büyük bir heyecan ve galeyan olduğu ve bu heyecanın Ulukışla havalisine kadar sirâyet ettiği mahalinden suret-i mahremanede bildirilmektedir. Bir taraftan da Ayıntap, Maraş'ın İngilizlerin çekilmesi üzerine Fransızlar tarafından işgal edilmek üzere olduğundan müteessir ve müttehin olan ahalinin hükûmet-i merkeziyece hâl ve vaziyetlerinin müdafaası zımında bir teşebbüs vâki' olmadığı makamı serzenişte bildirilmektedir. Ahaliye ona göre tavsiye ve nesayıhte bulunulmak üzere bu cereyan-ı ahval karşısında hükûmet-i seniyyenin düvel-i itilâfiye'ye karşı almağa karar verdiği vaziyet hakkında tenvir buyrulmaklığımızı ve Pozantı telgraf müdürü Ermeni olduğundan hemen oradan uzaklaştırılmasını arz ve istirham eyleriz.

Mustafa Kemal

3. K. Kumandanı
Selahaddin

Kol. : IST.
Kls. : 225
Dos. : 6-2
Fih. : 16
16-1

Sifre

İvedi

Amasva

23/10/1919

Habriye Nazırı Cemal Paşa'ya

(Cevad Paşa'nın şifresiyle)

Adana şehri içinde Ermenilerin Fransızlar tarafından silâhlandırıldığı ve Müslümanlarla çatışmaya sevk edildikleri ve Müslümanlar arasında büyük bir heyecan ve galeyan olduğu ve bu heyecanın Ulukışla havalisine kadar yayıldığı o bölgeden gizli olarak bildirilmektedir. Bir taraftan da Antep, Maraş'ın İngilizlerin çekilmesi üzerine Fransızlar tarafından işgal edilmek üzere olduğundan gayet üzgün olan ahalinin İstanbul Hükûmeti'nce durumlarının korunması konusunda bir girişimin olmadığını üzümlere bildirmektedir. Ahaliye ona göre tavsiye ve nasihatla bulunulmak üzere meydana gelen bu durum karşısında Osmanlı Hükûmeti'nin İtilâf devletlerine karşı almaya karar verdiği vaziyet hakkında aydınlatılmamızı ve Pozantı telgraf müdürü Ermeni olduğundan hemen oradan uzaklaştırılmasını arz ve rica ederiz.

Mustafa Kemal

3 ncü Kolordu Komutanı
Selahaddin

Kol. : İST.
Kls. : 225
Dos. : 6-2
Fih. : 16
16-1

سورس
٢٥/ ١٠/ ١٩١٩

غایب - سنجیده

بلده ده
اربریز قزوین از سماء بد افیه

ع. ٢٥/ ١٠/ ١٩١٩
١- آله احواله دار حاکمیت سیه نظر قضا صریحه برکات
به تد. اداره جریه احوالک حقیقت و نصیحتی شخصی بود
ارلوقیده شکایت نمود - بالام نیاید مذکور
ازند -
تسکین و احضار ازند - بودند نظارت عالی و مختاره
طلب ایتمده بشده تسکین احوال توفیق اعطاس نماید
آنجبه شمدیه آله حوالیه کجه یون طرفه در بدله جلیه تعلیمات
و طرف عالیکده ترتیب ایتمده حدت داره حرکت
اتمه ازنده آتفا - ایتمده -
١٥-١٥٥
١٥
١٥

١٥-١٥٥
١٥
١٥

مدیر الیه
١٥
١٥

٢٥ شرب اول
عبد الرحمن
سازمان

Gayet müsta'celdir.

Sivas

23/24/10/35

Niğde'de On Birinci Fırka Kumandanı Mümtaz Beyefendiye

C. 20/10/35 şifreye

1. Adana ahvaline dair hükûmetin siyasî nokta-i nazarı soruldu. Bu anlaşılincaya kadar orada cereyan-ı ahvalin hakikat ve tafsilâtını tahkiki buyurmanız elzemdir.

2. Ulukışla'da teşkilâtın takviye ve bilhassa seyyar millî müfreze teşkil ve ihzârı elzemdir. Bunların nezaret-i âlileri tahtında taleb ettikleri beş yüz tüfeğin usulüne tevfikân itası münasibdir. Ancak şimdiden Adana havalisine geçmeyüb tarafımızdan verilecek ta'limat ve taraf-ı âlinizden tertip edilecek sûret dairesinde hareket etmek üzere intizar eylemleri lâzımdır. Efendim.

Mustafa Kemal

3.K.K.
Selahaddin

24 Teşrin-i evvel 35
Abdurrahman
Mülâzım-ı sâni

Kol. : İST.
Kis. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 15

İvedi.

Sivas

23/24/10/1919

Niğde'de On Birinci Tümen Kumandanı Mümtaz Bey'e

Cevap. 20/10/1919 şifreye

1. Adana bölgesindeki durumla ilgili hükûmetin siyasî düşüncesi soruldu. Bu anlaşılincaya kadar orada meydana gelen durumu ayrıntılıyla araştırmanız gerekmektedir.

2. Ulukışla'da teşkilâtın takviye ve özellikle seyyar millî müfreze oluşturulması gerekmektedir. Bunların sizin gözetiminiz altında istedikleri beş yüz tüfeğin usulüne uygun olarak verilmesi uygundur. Ancak şimdiden Adana havalisine geçmeyip tarafımızdan verilecek talimat ve tarafınızdan düzenlenecek şekilde hareket etmek üzere beklemeleri gerekmektedir. Efendim. Mustafa Kemal

3 ncü Kolordu Komutanı
Selahaddin

24 Ekim
Teğmen
Abdurrahman

Kol. : İST.
Kis. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 15

Gayet Müsta'celdir.

Müdafaa-i Hukuk-i Milliye Reisi Mustafa

Kemal Paşa Hazretlerine

Maraş

Saat

7/37 Evvel

Salı günü Fransızların Maraş'a geleceği tahakkuk edildiğinden serian
hatt-ı hareketimizin iş'arı müsterhamdır.

25/10/35

Maraş Müdafaa-i Hukuk-u
Milliye Namına
Hayrullah

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 17

تلفرافنامه

تاریخ	ساعت	محل	موضوع	مستند	محرر	مستند	محرر
25/10/35	7/37	مراش	فرانسویان	مستند	محرر	مستند	محرر

حالی کوفی فرانسویان لک مرعشم کله جای تحکوم ایله بقیمه سرینا خطه
حکومت استقامت مسترجمه

16/105
6
17

ivedi.

Müdafaa-i Hukuk-i Milliye Başkanı Mustafa Kemal Paşa'ya

Maraş

Saat

7/37

Salı günü Fransızların Maraş'a geleceği öğrenildiğinden acilen hareket hattımızın bildirimesini rica ederiz.

25/10/1919

Maraş Müdafaa-i Hukuk-u
Milliye Namına
Hayrullah

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 17

قوله بی کره فیه
عیناب 105
18
سفر مال با حفره
منا که - ساند عیناب لوس هجی بر دولت طافه به
استغال ابله به فقط انقلز لک علیه بی خوتلر
قت استبه بولند بر جوه ایچوه قاسکه ده ایکی ماه مکره
لوازه بر قدا - عکر سوره انجیر ایکی اهل اوت و نه
کالت و قانو نه بطبع اولق قریبی و ایسره بولنه فرستیا
و انشتر عینک مال جابه و عرضی کنی مال و بیان غرضی
کیمی مافک ایچله اولغیزکی انقلز لک ای الفیه
منا هده انجیر و بوسره علیه سوره قوه عکر به لری قالد بولفا
ایچون بولاره قوت بولند بر لک لردم قالد بولنه قنعت
کند بول بقیه عیناب به ده استقلول و مقوفه مشر و عینه
ایچیه بول - انقلز لک ده سوره سوره انجیر لک نشتر ایچیه
وقوع بول سوره انجیر لک لولایچیه سوره سوره انجیر لک
انقلز لک بولاره بولند قریبی منجه قریبی سوره سوره عیناب
لوس نقوس سوره بول بولنه ده طاق ایکی و یکم منی و وز قریبی
سما منی نوله و سمان اولغیزکی امولک و ایچیه سوره سوره
سما منی نوله و سمان اولغیزکی سوره سوره سوره سوره سوره

Kol. : IST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 18
18-1

سند
اداره ارضیه دول آورده خواندنی
مدرست بک احمدی
آماسیه
۲۵/۱۰/۵۶
وقت شام
غیر حاضر
۸ - ۲۵/۱۰/۵۶ تاریخ و ۲۵/۱۰/۵۶
انگیز عکسینک ارضیه خلیسی حاله استخبار قیلتی و
غنا هر شبانه تن توجه اینه سی و بعضی عشارن بر سر تجاوز
آماسیه مکتبین غلا و غلاماسی و باقیه نگار اجنبی عکسینک بالی
فرانس لک اشغال سب و برسی احتمال و تصور بوم و در این
گی برسی بوزاری ارضیه در حال ارضیه احتمال بلیده را آماسیه و استقامت
و خلل کلامه میاید و بر سر ملک ارضیه در ارضیه و بر سر ملک ارضیه
کو و بر سر ملک ارضیه در ارضیه و بر سر ملک ارضیه در ارضیه
ارضیه ارضیه ارضیه ارضیه ارضیه ارضیه ارضیه ارضیه ارضیه
اشغال مساعد اینه ملک قبول اینه ملک ارضیه ارضیه ارضیه
لزم کو و بر سر ملک ارضیه در ارضیه و بر سر ملک ارضیه در ارضیه
ایده بلیک اینه ارضیه ارضیه ارضیه ارضیه ارضیه ارضیه ارضیه
ایجاب اینه ارضیه ارضیه ارضیه ارضیه ارضیه ارضیه ارضیه ارضیه
معلومات و بر سر ملک ارضیه در ارضیه و بر سر ملک ارضیه در ارضیه
۲۵/۱۰/۵۶
D 6
E 32-3

دیریشی موافقه اولور . حکومت مرکزیه بر مشوره اثر ضیف گوسه ره بک
اولور . قطعاً اهمیت دیریشی مادی سیاستون تطبیقده
فیدالدهنی حقیقتنی حکومت آنلا نوره اضرار کیفیت بو یورکمانسی
رجا ایدو
صطفی کمال
مر ۲ قوماندهانی صلاح الدین
۲۵ / ۱۰ / ۳۵

IST.
255
6-2
22-4

تقدیر نامه
A 2
6
22-4
32-4

Şifre

On Üçüncü Kolordu Kumandanı Cevdet Bey Efendiye

Bir dakika tehiri gayr-i caizdir.

Amasya
26/10/35

C. - 23/10/35 tarih ve 2681/2008 numro şifreye:

İngiliz askerinin Urfa'yı tahliyesi hâlinde istihbar kılındığı vechile anasır-ı Hristiyanıyenin tevehhüs etmesi ve bazı aşâirin yolsuz tecavüzle asayiş-i mahalliyyenin hâlel uğraması ve bin netice tekrar ecnebi askerinin bilhassa Fransızların işgaline sebebiyyet verilmesi ihtimaline binaen tasavvur buyrulduğu gibi Birinci Süvari Alayıyla derhal Urfa'yı işgal ederek asayiş ve intizama hâlel gelmesine meydan vermemek lâzımdır. Urfa mutasarrıfı şayan-ı emniyet görülmeyişinden müma-ileyh hakkında da tedbirane hareket edecek bir zatın Urfa'ya i'zâmı münasib olur. Ecnebi kuvvetlerin yeniden Urfa'yı işgaline müsaade etmemek kabul ettiğimiz esasat-ı katiyye icabındandır. Lüzum görüldüğü takdirde böyle bir tecvüzü millî bir şekilde fiilen dahi red edebilmek için oraca teşkilât-ı milliyenin dahi sūratle ta'azzū ettirilmesi icab eder. Şimdiye kadar mevzu bahis mesele hakkında Harbiye Nezareti'ne malûmat verilmemiş ise icabata bade-t - tevessül emr-i vâki olarak malûmat verilmesi muvaffık olur. Hükûmet-i merkeziye bu meselede eser-i za'f gösterecek olursa kat'iyyen ehemmiyet verilmeyerek maddî siyasetimizin tatbikinde hayr olduğu hakikatini hükûmete anlatmak üzere iş'ar-ı keyfiyet buyrulmasını rica ederiz.

Mustafa Kemal
25/10/35

3. K.Kumandanı Selahattin

Şifre edildi. 25 minh

Kol. : IST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 22-3
22-4

Şifre

On Üçüncü Kolordu Kumandanı Cevdet Bey'e

İvedi.

Amasya
26/10/1919

Cevap: - 23/10/1919 tarih ve 2681/2008 numaralı şifreye:

İngiliz askerinin Urfa'yı boşaltması hâlinde haber alındığı gibi Hristiyanların karışıklık çıkarması ve bazı aşiretlerin tecavüzüyle bölgenin güvenliğine zarar gelmesi ve sonuç olarak tekrar yabancı askerlerin özellikle Fransızların işgaline sebep olunması ihtimaline dayanarak düşünüldüğü gibi Birinci Süvari Alayı'yla derhal Urfa'yı işgal ederek asayişin sağlanması ve düzene zarar gelmesine meydan verilmemesi gerekmektedir. Urfa mutasarrıfı emin görülmediğinden bu kişi hakkında da tedbirli hareket edecek bir kişinin Urfa'ya gönderilmesi uygun olur. Yabancı kuvvetlerin yeniden Urfa'yı işgaline izin vermemek kesin olarak kabul ettiğimiz esaslar gereğidir. Gerek görüldüğü takdirde böyle bir millî tecüvüze karşı fiilen dahi karşı koyabilmek için o bölgece millî teşkilâtın da süratle oluşturulması icap eder. Şimdiye kadar bahsedilen konu hakkında Harbiye Nezareti'ne bilgi verilmemiş ise gereğini yapmak için bir emrivaki olarak bilgi verilmesi uygun olur. İstanbul Hükûmeti bu meselede gevşeklik gösterecek olursa kesinlikle önem verilmeyerek belirlendiğimiz siyasetimizin tatbikinde hayr olduğu gerçeğini hükûmete anlatmak üzere durumun bildirilmesini rica ederiz.

Mustafa Kemal
25/10/19193 ncü Kolordu Komutanı
Selahattin

Şifre edildi. 25 de

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 22-3
22-4

خونده و زرد قلمه
ایستاد
س. د. ب.
ص. ب.
عیناب، مرصه، اورفہ، انکارلر طرفین قید و قرائن اشغال
عسکرین اعلا ایدیلگن و حق رہا بکند و لایق آیتہ دھاری را
اولو۔ اکثرین قاصدین اسلوم دعئی نلرا دلا بو انا ملول طوبیافہ
و بیون جنہ لہرینک پر سیدری خدقندہ اولہ صد بر حکومت
اجنبہ رہ کبر اجنبہ رہ دو۔ و تیسرا لومزک یکو جو ر اولہ اہلیک
جولہ لہوان و تاسیہ معلولہ لہرینک بوزنہ صرقترا و لہرینک
صدائہ دول کولتہ معلولہ بارینک تفرقناہ بہ و جہ نہ
و حق سہریندہ رض بوزنہ تہنات قہر جہر اہلہ کفین
الکریز و معلولہ سہرینک و ایوان ایدلہرہ و مروتیقتی حق ادق
جہنک لہرینک مرکز
ص. ب.
1105
6
21-1

Belge No : 2869

Kongre Merkezi

Faik 26/10/35

Mardin

995/250

Hey'et-i Temsiliyeye

Ayıntap, Maraş, Urfa İngilizler tarafından tahliye ve Fransa işgal-i askeriyesine ita edileceğini ve hatta Diyarbakır vilâyetini istedikleri rivayet olunur. Ekseriyet-i kahiresi İslâm ve Osmanlı olan bu Anadolu topraklarımızda, Wilson cenablarının prensipleri hilâfında olarak bir hükûmeti ecnebiyeden diğer ecnebiyeye devr teslimi livamızın yek-vücud olan ahalisinin büyük heyecan ve tesir husûle getiriyor. Bu cihetten sarf-ı nazar olunması hakkında Sadaret'le düvel-i mütelif mûmessillerine yazılan telgrafname ber-vech-i zirden ve taraf-ı samilerinden dahi bu babda teşebbûsat-ı ciddiye icrasıyla keyfiyetin El - Aziz ve Malatya şubelerine ve icab edenlere emr ve tebliği rica olunur. 19/10/35

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i
Hukuk Cemiyeti Hey'et-i
Merkeziyesi namına
Müftü Hüseyin

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 21-1

Belge No : 2869

Kongre Merkezi

Faik 26/10/1919

Mardin

995/250

Hey'et-i Temsiliyeye

Antep, Maraş, Urfa İngilizler tarafından tahliye edileceği ve Fransa işgal kuvvetlerine verileceği ve hatta Diyarbakır vilâyetini istedikleri söyleniyor. Çoğunluğu Müslüman ve Osmanlı olan bu Anadolu topraklarında, Wilson Prensipleri'ne aykırı olarak bir yabancı devletten diğer bir yabancı devlete devir teslimi livamızın tek vücud olan ahalisinde büyük heyecan ve etki yaratıyor. Bu durumdan vazgeçilmesi hakkında Sadaret'le İtilâf devletleri temsilcilerine yazılan telgraf aşağıda olduğu şekilde ve Sadaret tarafından da bu konuda ciddî bir girişimde bulunulmasıyla durumun Elazığ ve Malatya şubelerine ve gerekenlere emr ve tebliği rica olunur. 19/10/1919

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i
Hukuk Cemiyeti Merkez Hey'et-i
adına
Müftü Hüseyin

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 21-1

Belge No : 2870

[illegible]

- 42 -

Belge No : 2870

Telgrafname

Gayet aceledir.

Hey'et-i Temsiliyeye

13.20 sonra

Bu gün iki Fransız zabiti geldi. Telgrafhaneye sansür koydular. İngiliz kuvvetleri çekiliyor. Birkaç güne kadar üç tabur Fransız kuvveti geleceği söyleniyor. Cevap intizarındayız.

Ayıntap Hey'et-i Merkeziyesi

26/10/35
saat
4.5 sonra

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 21

- 43 -

Belge No : 2870

Heyet-i Temsiliyeye

İvedi

13.20

Bu gün iki Fransız subyı geldi. Telgrafhaneye sansür koydular. İngiliz kuvvetleri çekiliyor. Birkaç güne kadar üç tabur Fransız kuvveti geleceği söyleniyor. Cevap beklemekteyiz.

Antep Merkez Heyeti

26/10/1919

saat

16.05

Kol. : İST.

Kls. : 255

Dos. : 6-2

Fih. : 21

Belge No : 2871

توقندہ ہندو خانہ ایچ

بیمہ - وک

بیمہ

لغبتہ نمیدہ - بانی

اودنہ لب انصار لک بکون بانی قلم ابدہ عقلمند
برامد وقو امدات ابلک اودنہ نیور - وکن سی
بوی قطماندہ برمد - بنا سیک ملک ویدہ
استانہ بویادو بوسنور اودنہ قہ ہولندہ اعضاء
دس لٹک استامالی مرہود - اورفہ
نصفی علی - صا

ST.
-55
-2
L2.

17/05

6

1-22

Kongre Merkezi

Faika 26 mih

Siverek

494

50

Hey'et-i Temsiliye Riyasetine

Urfa'yı İngilizler bu gün yarın tahliye edeceklerinden bir emr-i vâki ihdas edilmek üzere Siverek'deki süvari kıtaatından bir miktar-ı münasibinin ilk verilecek işaretde burada bulunmak üzere Karacolan'da ihzarı vesâitin istikmâli mercûdur.

26/10/35

Urfa Mutasarrıfı Ali Rıza

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 22-1

Kongre Merkezi

Faika 26 de

Siverek

494

50

Hey'et-i Temsiliye Başkanlığına

Urfa'yı İngilizler bu gün yarın tahliye edeceklerinden bir emr-i vâki yapmak üzere Siverek'deki süvari birliklerinden uygun bir miktarı ilk verilecek işaretde burada bulunmak üzere Karacolan'da hazır olması gerekli araçların temini rica olunur.

26/10/1919

Urfa Mutasarrıfı Ali Rıza

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 22-1

3. Kolordu Kumandanlığına

Diyarbakır'dan

Adedi 2008

Bir dakika tehir edilemez.

1. Mustafa Kemal Hazretlerine: Bu gün (servisle) Urfa telgraf memurlarının Siverek'e verdikleri malûmata nazaran (şifre) İngilizler karargâhlarını Bigavga'ya trenle götürmüşler ve oradan peyderpey çekilmeye başlamışlardır. Ermeniler firar ediyorlarmış. Bu gün Urfa'dan Siverek'e gelen kervancılar (hücum ulumeti: alâmeti) vermişlerdir. Siyaseten mahzur yoksa tahliye akabinde derhal Birinci Süvari Alayı'yla Urfa'yı işgal edeceğim. Tahliye (şifre) tahliye bir vesile telgraf memurları bildirecektir. Emr-i âlilerine muntazir olduğum maruzdur.

13 K.K.
Cevdet

Harekât 2681

Vusul : 26/10/35

Hâl : 26/10/35

Kol. : İST.

Kls. : 255

Dos. : 6-2

Fih. : 22-2

دیاربکر

دیاربکر

مورد و زخمی و مجروح

بدرستی و با اطمینان : (س. د. ظ. ل. ه) اورف تلگراف مامورین
 ۱- سطره مکاتبات مخفیانه : بکره (س. د. ظ. ل. ه) = انگیزه قرارگاهین یکدیگر
 سوره کله درود کله سطره لفظ (اطلاعات ظ. ل. ه) = انگیزه قرارگاهین یکدیگر
 نه نه کونیش دادادن پیدای یکدیگر با سطره لفظ (س. د. ظ. ل. ه) = انگیزه قرارگاهین یکدیگر
 بکره اورف در فتنه کله کله کار دایمید (همچون علوی و علانی) در سطره
 سیاست محدود بود. بکره بکره در حال برنج سواری آریس اورف در فتنه کله کله
 قلم (ی. د. س. د. ه) = بکره بکره تلگراف مامورین بکره بکره. اورف اورف

۷/۱۰۵
 ۶
 ۲۲-۲
 ۲۶۸۸

۲۶/۱۰/۳۵
 ۲۶/۱۰/۳۵

3. Kolordu Komutanlığına

Divarbakır'dan

Adedi 2008

Bir dakika geciktirilemez.

1. Mustafa Kemal Paşa'ya : Bu gün (servisle) Urfa telgraf memurlarının Siverek'e verdikleri bilgiye göre (şifre) İngilizler karargâhlarını Bigavga'ya trenle götürmüşler ve oradan peyderpey çekilmeye başlamışlardır. Ermeniler firar ediyorlarmış. Bu gün Urfa'dan Siverek'e gelen kervanlar (hücum ulumeti : alâmeti) vermişlerdir. Siyasî bir sakınca yoksa tahliye sonrasında derhal Birinci Süvari Alayı'yla Urfa'yı işgal edeceğim. Tahliyeyi telgraf memurları bildirecektir. Emirlerinize hazır olduğum arz olunur.

13 ncü Kolordu Komutanı Cevdet

Harekât 2681

Gelişi : 26/10/1919

Hâi : 26/10/1919

Kol. : İST.

Kls. : 255

Dos. : 6-2

Fih. : 22-2

[illegible]

Handwritten notes on the left margin of the page:

109
b
1

Handwritten notes on the right margin of the page:

داده (مستند)

نمایند //

3. K.K.

1. 27/10/35 Ayıntab'a Sinhari unvanlı ve edministratör sıfatıyla bir Fransız iki kişi maiyetiyle geldi. Şehirdeki Ermeniler tarafından musika ile istikbal mutasarrıf İngiliz generali tarafından yirmi sekizinci günü öğleden evvel takdim edilmiştir. Ayıntab'da Kuva-yı Milliye ile Fransızlar arasında müsademede vuku'unda tarafeynin mühim zayıat verdiği istihbar kılındığı süvari alayımızdan bildirilmiş ise de muhtac-ı te'yiddir.

2. Ayıntab'taki Ermeniler de Fransız ordusuna gönüllü yazılması üzerine hazırlanıyor bu takdirde Hristiyan beyne'l-anasır şedid-i ihtilâftan korkuluyor.

3. Urfa'ya da Fransızların gelmeleri pek muhtemeldir. Urfalılar işgal-i muvakkat olacak İngiliz kuvvetlerinin kalmasını daimi olacaksa hicret için iki ay mühlet itası tarzında bir protestaname takdim etmişlerdir. Ve Musul'dan firar eden Kalkotalı Abdülkerim namında Hindli bir Müslüman nefer firaren gelerek Silvan'daki taburumuza iltica etmeye Hindistan ihtilâlinden dolayı İngilizlerin Müslümanlara fevk-al-âde mezalim icra etmekte olduklarını, kuvvetlerini Hindistan'a çekilmek üzere İngilizlerin Musul'u terk edecekleri ve Hindistan eşrafından iki bin kişi kadar idam ettiklerini ifade etmiştir. Harekât numrosuyla Harbiye ve kolordulara

13 K.K.
Cevdet

3/10/35

Kongre Hey'et-i Muhteremesine
"Teşkilât"

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 1

3 ncü Kolordu Komutanlığına

1. 27/10/1919 Antep'e Sinhari unvanlı ve edministratör sıfatıyla bir Fransız iki kişi emrindekilerle geldi. Şehirdeki Ermeniler tarafından törenle karşılandı mutasarrıf İngiliz generali tarafından yirmi sekizinci günü öğleden önce takdim edilmiştir. Antep'te Kuva-yı Milliye ile Fransızlar arasında yapılan çarpışmada tarafların önemli zayıat verdiği haber alındığı süvari alayımızdan bildirilmiş ise de doğrulanması gerekmektedir.

2. Antep'teki Ermeniler de Fransız ordusuna gönüllü yazılması üzerine hazırlanıyor. Bu takdirde Hristiyan milletleri arasında birlik oluşturulmasından korkuluyor.

3. Urfa'ya da Fransızların gelmeleri pek muhtemeldir. Urfalılar işgal geçici olacaksa İngiliz kuvvetlerinin kalmasını, daimî olacaksa hicret için iki ay süre verilmesi tarzında bir protesto takdim etmişlerdir. Ve Musul'dan firar eden Kalkotalı Abdülkerim adında Hintli bir Müslüman nefer firar ederek Silvan'daki taburumuza iltica etmeye Hindistan ihtilâlinden dolayı İngilizlerin Müslümanlara fevkalâde mezalim uyguladıkları, kuvvetlerini Hindistan'a çekilmek üzere İngilizlerin Musul'u terk edecekleri ve Hindistan eşrafından iki bin kişi kadar idam ettiklerini ifade etmiştir.

Harekât numarası Harbiye ve kolordulara.

13 ncü Kolordu Komutanı
Cevdet

3/10/1919

Kongre Heyetine
"Teşkilât"

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 1

Suret

3 ncü Kolordu Komutanlığına

Ermenilerin çoğunluk oluşturmak istedikleri bölgelere düzenli olarak göç ettikleri ortaya çıkmıştır. Bu konudaki istihbarat sureti aşağıdadır. Bu harekâtın dikkatle takibi ve her gün her olaydan kaç nüfus Ermeninin ne gibi nedenler bularak nerelere hareket ettiklerinin özel olarak araştırılarak yapılacak istatistiklerin düzenli olarak nezarete bildirilmesi mecburidir. Genelkurmay şube : 4274.

Harbiye Nazırı Cemal

Suret

Adana'da bulunan İtilâf devletleri temsilcileri tarafından ortaklaşa verilen karara göre Ermenileri toplamak için emir verildiği ve bu konu için Fransız Hükûmeti Adana'da bulunan Ermeni patrik vekiline bazı emirler vermiştir. Verilen emre göre Maraş'tan Sivas'a kadar her nerede Ermeni muhacirleri varsa Adana'ya gönderilecek ve bunun alanı Tokat, Amasya, Kayseri, Yozgat, Ankara, Konya, Ereğli, Karaman, Afyonkarahisar, Eskişehir, İzmir ve civarı olan mahallerde bulunan muhacirlerin Adana'ya gönderilmesi ve her gün kaç kişi gönderilecek ise isimleri ile gönderildikleri tarihin İngiliz Komutanlığı'na bildirilmesi istenmiştir. Bu gün saat dört sıralarında Beyoğlu'nda Ağhamamı civarında bulunan Silogos salonunda Ermeni Kadınlar Cemiyeti tarafından bir toplantı yapılarak burada açık olarak bir konuşma yapılacağı ve Rusya'dan İstanbul'a gelmiş olan Taşnaksinin Komitesi'ne mensub şirvanzade tarafından da bir konuşma yapılacağı haber alınmıştır.

28/10/1919

Kol. : IST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 28

۳۴
۱- بگویم که صبی میخواند عینا بهر که از کز برای عینا باخذ مگر ختمی نه عینا
مجلسه، او در لوار بند خزان را طاقند صبی از کز را طاقند او را نیز که استند
ایدرای عینا سنا بیلد برسد
۲- آری نه اینست عینا از کز را طاقند عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که
۳- عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که
۴- کوی عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که
۵- عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که
۶- عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که
۷- عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که
۸- عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که
۹- عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که
۱۰- عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که عینا بهر که

۱۳۰۱۰۱
۷/۱۰۵
۱۰
۳۱

777

Sûret

Üçüncü Kolordu Komutanlığına

1. Yirmi sekiz sabahı mülakatında Ayıntab'daki İngiliz generali, Ayıntap ahz-ı asker kalemi riyasetine, Ayıntap, Maraş, Urfa livalarının Fransızlar tarafından tıbbi İngilizler tarafından olduğu gibi işgal edileceği resmen bildirilmiştir.

2. Ay nihayetine kadar İngilizler kâmilten çekilmiş bulunacakmış.

3. Ayıntap ve havalisinin işgali içinde Fransızların iki fırka tahsis ettikleri ve yirmi dokuzuncu günü sunûf-ı selaseden mürekkeb 2000 kişilik bir kuvvetin Ayıntab'a geleceğini Ayıntap kalemince mevsuken haber alınmıştır. İşgali vaki'i Ayıntab'daki Fransız kuvve-i işgaliye kumandanına bir telgraf yazarak protesto ettim.

4. İngiliz generali mutasarrıf vekili ile kalem reisini takdim için 30 sabahı karargâhına davet etmiştir.

5. Urfa'dan yeni haber alınmamıştır. Harekât 2774
29/10/35

13. K. Kumandanı
Cevdet

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 31

Suret

Üçüncü Kolordu Komutanlığına

1. Yirmi sekiz sabahı görüşmesinde Antep'teki İngiliz generali, Antep Asker Alma Kalemi Başkanlığı'na, Antep, Maraş, Urfa livalarının Fransızlar tarafından tıbbi İngilizler tarafından olduğu gibi işgal edileceğini resmen bildirmiştir.

2. Ay sonuna kadar İngilizler tamamen çekilmiş bulunacakmış.

3. Antep ve havalisinin işgali içinde Fransızların iki tümen tahsis ettikleri ve yirmi dokuzuncu günü üç sınıftan oluşan 2000 kişilik bir kuvvetin Antep'e geleceği Antep kalemince gizlice haber alınmıştır. Yapılan işgali Antep'teki Fransız işgal kuvvetleri komutanına bir telgraf yazarak protesto ettim.

4. İngiliz generali mutasarrıf vekili ile kalem başkanına takdim için 30 sabahı karargâhına davet etmiştir.

5. Urfa'dan yeni haber alınmamıştır. Harekât 2774.

29/10/1919

13 ncü Kolordu Kumandanı
Cevdet

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 31

سجای ۲۵/۱۰/۳۵

رسمه مستوفی

ع. ۲۵/۱۰/۳۵

هردو تدابیر سیاسی است. حقوق و سیاهی
را مندرجاً، بدو تقویم اهمیت درجه و تقویم دره
فعلی مدافعه و مقابله الحاقاً تکلیفات مدافعان
در جبهه رعایت است.

انا ملوک دردم ای ملوک صورت
حجبت هفت خورشید نام

تاریخ ۲۵/۱۰/۳۵
ب 36

13

Tel

Sivas 31/10/35

Maraş Mutasarrıflığına

C: 30/10/35/Tele.

Her türlü tedabir-i siyasiyeye tevessül kılınmıştır. Hukukî ve siyasi mü-
racaatlara, protestolara ehemmiyet vermedikleri takdirde fiilen müdafaa ve
mukabele için teşkilât-ı milliye hazırlık derecesinin sür'at-ı iş'arı

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i
Hukuk Cemiyet-i Hey'et-i Temsiliyesi
namına
M. Kemal

Yazıldı./1 minh

Kol. : IST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 36

Tel

Sivas 31/10/1919

Maraş Mutasarrıflığına

Cevap : 30/10/1919 Tele.

Her türlü siyasi tedbirlere başvurulmaya başlanmıştır. Hukukî ve siyasî müracaatlara, protestolara önem vermedikleri takdirde fiilen savunma ve karşı koymak için millî teşkilâtın hazırlık derecesinin acilen bildirilmesi.

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk
Hey'et-i Temsiliyesi adına
Mustafa Kemal

yazıldı. /1 de

Kol. : iST
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 36

[illegible]

Belge No : 2877

Sivas 31 Teşrin-i evvel 335

Saat 4.5 sonra

Elbistan'da Ali Rıza Beye

C. Maraş, Ayıntap, Urfa hakkında gerek zât-ı âlinizden ve gerek mahalerinden vürûd eden bil-cümle telgrafları aldım ve derhal siyasî ve askerî tedâbire tevessül olundu. Hükûmetle muhabere cereyan etmektedir. Hükûmet henüz kat'i nokta-i nazarını bildirmedi. Ancak esas işbu haksız işgali kat'iyyen ve icâb ederse fi'len reddetmek tabiidir. Hicret asla doğru değildir. Ahalinin kuvve-i ma'neviyesine helâl getirmemek için icâb eden nesâyih ve teminâta bulununuz. Üçüncü Kolordu'dan iki makineli tüfenk ve bir bölük süvari üç gün evvel Aziziye mevkiiinden Elbistan üzerine hâl-i harekettedir. Bunların hareketlerini ta'kib ve Darende Gürün telgrafhaneleri vasıtasıyla tahkik ederek irtibat peyda ediniz. Başka taraflardan da size kuvvet göndermeğe çalışıyorum. Herhalde ahâlî teşkilât-ı milliyeye istinaden bizzat ve kemal-i azim ve metanetle bu haksızlığa mukabelede tereddüt göstermemelidirler. Fransızların duhullerini teshil ve Kuva-yı Milliyeye muhalefetlerini tahkik edecek kesân hakkında idarece lüzum görülecek muamelenin tatbikine tevessül tabiidir heyecansız, hicretsiz olarak istihsal-i maksada kadar çalışmak üzere üzere hazırlanmanız lâzımdır. Orada kaymakam bey ve mevki kumandanı veya kimlerdir. Şüphesiz bu meşru' harekette sizlere müzahîrdiler. Cümleye metanet ve sebat tavsiye ediyorum. Siyasî teşebbüssât ve askerî kuvvet vesaire hususundaki muavenete dair yine size ma'lûmat vereceğim mühim vaziyet zuhurunda doğrudan doğruya makine başına da'vet ediniz. Şimdiye kadar makine başında görüşülememesinin sebebi bizim burada olmayışımızdır. Daha yeni Amasya'dan avdet ettik.

Mustafa Kemal

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 42

Belge No : 2877

Sivas 31 Ekim 1919

Saat 16.05

Elbistan'da Ali Rıza Beye

Cevap. Maraş, Antep, Urfa hakkında gerek sizden ve gerek bölgelerden gelen bütün telgrafları aldım ve derhal siyasî ve askerî tedbirler alınmaya başlandı. Hükûmetle haberleşme devam etmekte. Hükûmet henüz kesin olarak görüşünü bildirmedi. Ancak, esas işbu haksız işgali kesinlikle ve gerekirse fi'len reddetmek doğaldır. Hicret asla doğru değildir. Ahalinin moralinin bozulmaması için gereken nasihat ve güvencede bulununuz. Üçüncü Kolordu'dan iki makineli tüfenk ve bir bölük süvari üç gün önce Aziziye mevkiinden Elbistan üzerine hareket hâlindeyler. Bunların hareketlerini takip ve Darende Gürün telgrafhaneleri aracılığıyla araştırılarak bağlantı kurunuz. Başka taraflardan da size kuvvet göndermeye çalışıyorum. Herhalde halk millî teşkilâta dayanarak bizzat ve büyük bir azimle bu haksızlığa karşılık vermede tereddüt göstermemelidirler. Fransızların şehre girişlerini kolaylaştırmak ve Kuva-yı Milliyeye muhalefetlerini araştırarak kimseler hakkında idarece gerek görülecek işlemlerin uygulamaya geçilmesi gayet doğaldır. Heyecansız, hicretsiz olarak amaca ulaşıncaya kadar çalışmak üzere hazırlanmanız gerekmektedir. Orada Kaymakam bey ve mevki kumandanı kimlerdir. Şüphesiz bu yasal harekette sizlere arka çıkıyorlardır. Herkese dayanma tavsiye ediyorum. Siyasî girişimler ve askerî kuvvet vesaire konusundaki yardımlara dair yine size bilgi vereceğim. Önemli bir olay meydana geldiğinde doğrudan doğruya makine başına davet ediniz. Şimdiye kadar makine başında görüşülememesinin sebebi bizim burada olmayışımızdır. Daha yeni Amasya'dan döndük.

Mustafa Kemal

Kol. : İST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 42

۱- عرصه ایستادگی در مقابل دشمنان و قتل و کشتن
 ۲- عرصه ایستادگی در مقابل دشمنان و قتل و کشتن
 ۳- عرصه ایستادگی در مقابل دشمنان و قتل و کشتن
 ۴- عرصه ایستادگی در مقابل دشمنان و قتل و کشتن
 ۵- عرصه ایستادگی در مقابل دشمنان و قتل و کشتن
 ۶- عرصه ایستادگی در مقابل دشمنان و قتل و کشتن
 ۷- عرصه ایستادگی در مقابل دشمنان و قتل و کشتن
 ۸- عرصه ایستادگی در مقابل دشمنان و قتل و کشتن
 ۹- عرصه ایستادگی در مقابل دشمنان و قتل و کشتن
 ۱۰- عرصه ایستادگی در مقابل دشمنان و قتل و کشتن

Elbistan

Bila

Sivas'ta Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine

Şimdi makina başında Pazarcık'dan aldığım ma'lûmatı Pazarcık'ın ricasına binaen arz ediyorum.

1. Maraş'da Ermeniler tarafından İslâmlara katliâm başlamış vaziyet kesb-i ehemmiyet etmiştir. Pazarcık ahalisi Maraş'a hücum için esliha ve cep-hane istirham ediyorlar. İrade-i cevabilerine de şimdi makina başında intizar ediyorlar.

2. Maraş ahvalinden telgrafla ma'lûmat almak mümkün olmadığından sâî-i mahsusi gönderip mümkün olduğu kadar düşmanın miktarını nev'ini alacağımız ma'lûmatı arz ederim. Her taraftan hücum tertip için muktedi. Zabite ihtiyacımız vardır.

3. Maraş'ın duçar olduğu vaziyette dolayı bu gün Sadarete ve İtilâf mümessillerine protesto eylemek. Yarın da umum ahaliyi cami-i kebire da'vetle irşadatta bulunacağımızı arz ve takdim-i ta'zîmât eyleriz. 1 Teşrin-i sâni 35.

Ali Rıza

Kol. : iST.
Kls. : 255
Dos. : 6-2
Fih. : 52-4

Belge No : 2879

3.K.K

Elbistan Ahz-ı askeriyesinden 1 Teşrin-i sani 335 tarihli atideki ma'lûmat gelmiştir.

Maraş'dan İngilizlerin çekilmesi üzerine yerlerine Fransızlar cüz'i kuvvetle gelmiştir. Bunlara iltihak eden Ermeniler "yaşasın Kilikya bayrağı, kahrolsun Türkiye" diye bağırarak dolaşmışlar ahaliden birçokları sevkan Elbistan'a doğru hicrete teşebbüs etmişler 1 Teşrin-i Sani 335 gecesinde telgraf memurlarının verdikleri ma'lûmata göre Maraş'da ufak bir vak'a da olmuş ve iki İslâm ile bir Ermeni maktul düşmüştür.

13. K. K

Cevdet

Hareket 28370 numroludur.

Kongre Hey'et-i muhteremesine takdim.

Kol : İST.

Kls : 255

Dos : 6-2

Fih : 45

Belge No : 2879

3 ncü Kolordu Komutanı

Elbistan Asker Alma Şubesi'nden 1 Kasım 1919 tarihli aşağıdaki bilgi gelmiştir.

Maraş'tan İngilizlerin çekilmesi üzerine yerlerine Fransızlar bir az kuvvetle gelmiştir. Bunlara katılan Ermeniler "yaşasın Kilikya bayrağı, kahrolsun Türkiye" diye bağırarak dolaşmışlar ahaliden birçokları Elbistan'a doğru hicrete teşebbüs etmişler 1 Kasım 1919 gecesinde telgraf memurlarının verdikleri bilgiye göre Maraş'ta ufak bir olay da olmuş ve iki Müslüman ile bir Ermeni ölmüştür.

13 ncü Kolordu Komutanı

Cevdet

Hareket 28370 numroludur.

Kongre heyetine takdim.

Kol : İST.

Kls : 255

Dos : 6-2

Fih : 45

Ankara

4799

Kilikya

Haberât-ı istihbaratın

3.K.K

1. Ulukışla'ya gelen bir tüccarın ifadesine nazaran Mersin civarında Ermeni çeteleri arasında vâki' olan müsademe Adana'da son derece heyecan-ı mucib olmuş ve dükkânların kâmilan kapandığı ve ertesi günü Fransız otomobilleriyle ve arkalarında binlerce halk olduğu hâlde otuz Ermeni maktulü gizleyerek Fransız kabristanına defnedildiği ve ertesi günde birtakım maktullerin gömüldüğü ve Adana hanelerindeki bütün vesait-i nakliye toplanarak İslâm çeteleri takib etmek üzere Ermeni askerleri irkâb olduğu ve Fransızların Ermenilere silâh dağıttığı ve Adana ahali-i İslâmiyesi Ermenilerin o havaliye gitmek cür'etlerinin men'ini şiddetle istirham eyledikleri haber alınmıştır.

2. Adana'dan gelen bir Kayserli bir tüccar Türk ahalinin katlettikleri Ermeni maktulleri Fransız kumandanına göstermişler yaptığınız mukabeleti görmüyorsunuz cevabını almışlardır. Bundan başka Adana'da Ursa hanının yanından bir taraf ailesiyle giderken Ermenilerin taarruzuna uğramış. Ailesi katledilmiş ve ellerindeki çantaların alındığını ifade etmiştir.

3. İzmir'den Mersin'e çıkan diğer bir tüccar ise her gün 10:12 vagon Yunan mecruhunun İzmir'e geldiğini ve hastahanelerin kâmilan dolduğunu ve İtilâf hükümetinin Yunanistan'ın 313'den 318 tevellüdüne kadar olan efradı elde bulundurulub 310 tevellüdlerinin terhisi emrettiğini, Yunanlıların İzmir'den kaçmak istediklerini ifade ettikleri arz olunur.

4. Tarsus Fransız kontrolünün mahallî gazetelerini vuku'bulan tebligatta sitte-i 'âli alay üç taburlu beşer bölükten mürekkebe ve bir taburu noksan olmak üzere yakın zamanda Mersin'e geleceği Fransız Şark Kıtaatı Kumandanlığı'nın birinci telgrafıyla bildirilmiştir. Mezkûr kumandanlığın ikinci telgrafında Harbiye Nezareti'nin iş'ârı vechile en son sûratle bir karargâh-ı umumi fırkasıyla ayrı olarak bir topçu cebel bataryasının İskenderun'a ihracı iki istihkâm bölüğü, yarım nakliye araba bölüğü Beyrut'a muvasalat etmiş olduğu bildirilmektedir.

5. Harbiye Nezareti'ne mücavir kolordulara arz edilmiştir.

2/11/35

20.K.K

Mirliva

Ali Fuad

Kongre heyet-i muhteremesine takdim.

Kol : İST.

Kls : 255

Dos : 6-2

Fih : 49

Ankara

4799

Kilikya

İstihbarat haberlerinden

3 ncü Kolordu Komutanlığına

1. Ulukışla'ya gelen bir tüccarın ifadesine göre, Mersin civarında Ermeni çeteleri arasında meydana gelen çarpışma Adana'yı son derece heyecanlandırmış, dükkânların tamamen kapandığı ve ertesi günü Fransız otomobilleriyle ve arkalarında binlerce halk olduğu hâlde otuz Ermeni ölüsünü gizleyerek Fransız kabristanına defnedildiği ve ertesi gün de birtakım ölülerin gömüldüğü ve Adana evlerindeki nakliye araçları toplanarak İslâm çeteleri takip etmek üzere Ermeni askerleri bindirildiği ve Fransızların Ermenilere silâh dağıttığı ve Adana Müslüman halkı Ermenilerin o bölgeye gitme cesaretlerinin yasaklanmasını şiddetle rica ettikleri haber alınmıştır.

2. Adana'dan gelen Kayserli bir tüccar Türk ahalinin katlettikleri Ermeni ölüleri Fransız kumandanına göstermişler yaptığınız karşılığı görmüyor musunuz cevabını almışlardır. Bundan başka Adana'dan Ursa hanının yanından bir taraf ailesiyle giderken Ermenilerin taarruzuna uğramış, ailesi katledilmiş ve ellerindeki çantaların alındığını ifade etmiştir.

3. İzmir'den Mersin'e çıkan diğer bir tüccar ise her gün 10:12 vagon Yunan yaralısının İzmir'e geldiğini ve hastahanelerin tamamen dolduğunu ve İtilâf hükûmetinin Yunanistan'ın 313'den 318 doğumlularına kadar olan erleri elde bulundurup 310 doğumluların terhisini emrettiğini, Yunanlıların İzmir'den kaçmak istediklerini ifade ettikleri arz olunur.

4. Tarsus Fransız kontrolünün mahallî gazetelerine yapılan bildiride sitte-i 'âli alayı üç taburlu beşer bölükten oluşan ve bir taburu eksik olmak üzere yakın zamanda Mersin'e geleceği Fransız Doğu Birlikleri Komutanlığı'nın birinci telgrafıyla bildirilmiştir. Bu komutanlığın ikinci telgrafında Harbiye Nezareti'nin yazıyla bildirilmesi gereği hızla bir genel karargâh tümeniyle ayrı olarak bir topçu dağ bataryasının İskenderun'a çıkarılması iki istihkâm bölüğü, yarım nakliye araba bölüğü Beyrut'a ulaştırıldığı bildirilmektedir.

5. Harbiye Nezareti'ne yakın kolordulara arz edilmiştir.

2/11/1919

20. Kolordu Komutanı

Tuğgeneral

Ali Fuat

Kongre muhterem heyetine takdim.

Kol : İST.

Kls : 255

Dos : 6-2

Fih : 49

Telgraf

Aceledir

Sivas

3.11.35

Elaziz Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Hey'et-i

Merkeziyesine

C.30.11.35

Maraş hakkında mahallinden verilen ma'lûmat maalesef te'yid etmektedir. Vaktiyle İngilizler tarafından Maraş, Ayıntap, Urfa'yı işgal suretiyle revâ görülen haksızlık bu defa haksız olarak Adana havalisini işgal etmiş olan Fransızlar tarafından mevâki-i mezkûrede tekrar ve idame eylemektedir. Buna karşı milletin hükûmete müracaat ve düvel-i itilâfiye mümessillerine protesto etmesi lüzumu tabîi olmakla beraber bir taraftan da Maraş'ın istimdad-ı canhıraşâne mümkün olan maddî muavenete dahi şitâb etmek icâb eder. Fransız Hükûmeti miyanında birtakım Ermeni fedaileri dahi mevcuddur. Hükûmetin ittihaz eylediği tedâbir-i siyasiye hakkında istihsal olunacak ma'lumat arz edilecektir.

Efendim.

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i

Hukuk Cemiyeti

Heyet-i Temsiliye nâmına

Mustafa Kemal

Aslına mutabıktır. /3 minh

Ba'd-el keşide

kongreye iade

Kol : İST.

Kls : 255

Dos : 6-2

Fih : 53

Telgraf

Aceledir

Sivas

3.11.1919

Elazığ Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Heyet-i Merkeziyesine

Cevap. 30.11.1919

Maraş hakkında bölgeden gelen bilgi maalesef doğrulanmaktadır. Vaktiyle İngilizler tarafından Maraş, Antep, Urfa'yı işgal suretiyle reva görüle haksızlık bu defa haksız olarak Adana havalisini işgal etmiş olan Fransızlar tarafından bu mevkilerde tekrar devam ettirilmektedir. Buna karşı milletin hükûmete mü-racaat ve İtilâf devletleri temsilcilerine protesto etmesi gereği tabii olmakla be-raber bir taraftan da Maraş'ın yardım isteğine, mümkün olan maddî yardımın sağlanmasına dahi acele etmek gerekir. Fransız Hükûmeti arasında birtakım Ermeni fedailerı dahi mevcuttur. Hükûmetin aldığı siyasî tedbirler hakkında alı-nacak bilgi arz edilecektir. Efendim.

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i
Hukuk Cemiyeti
Heyet-i Temsiliye adına
Mustafa Kemal

Aslına uygundur. /3 de
Yazıldıktan sonra
kongreye iade

Kol : IST.
Kls : 255
Dos : 6-2
Fih : 53

20/11/2020

~~دانشگاه~~
دانشگاه

وہ میرے دوست اور رابطہ
اور فہم فرمائی علی حدیث

[illegible]

Handwritten notes and a diagram. The notes include "1/2" and "2". The diagram shows a rectangular box with a vertical line extending upwards from its center, and a horizontal line extending to the right from the top of the vertical line.

Belge No : 2883

Şifre
Jandarma miftah

Sivas 8/11/35

Karaçoruk Merkez Vasıtasıyla
Urfa Mutasarrıfı Ali Rıza Beyfendiye

Hamiyet ve gayret-i vatanperveranelerine teşekkür olunur. Teşkilâta taaz-zuv ve tevessü'e son derece himmet buyrulması Diyarbakır'daki On Üçüncü Kolordu Erkân-ı Harbiye Riyaseti ve Mardin'deki Beşinci Fırka Kumandanlığı ile te'sis-i münasebet buyrulması rica olunur. Hey'et-i Temsiliye nâmına Mustafa Kemal

3. K. Kumandanı

Jandarmada kapatıldı. 8 minh

Kol : İST.
Kls : 255
Dos : 6-2
Fih : 66

Belge No : 2883

Şifre
Jandarma şifresi

Sivas 8/11/1919

Karaçoruk Merkez Aracılığıyla
Urfa Mutasarrıfı Ali Rıza Beye

Göstermiş olduğunuz vatanperverane çalışmalarınıza teşekkür olunur. Teşkilâtın oluşturulmasına ve genişletilmesinde gayret gösterilmesi Diyarbakır'daki On Üçüncü Kolordu Kurmay Başkanı ve Mardin'deki Beşinci Tümen Komutanlığı ile bağlantı kurulması rica olunur. Hey'et-i Temsiliye adına Mustafa Kemal.

3. Kolordu Komutanı

Jandarmada kapatıldı. 8 de

Kol : İST.
Kls : 255
Dos : 6-2
Fih : 66

۲۵ / ۱۱ / ۹۹

سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری تهران

۲۰۰۵/۵/۲۵ تاریخ و ۱۷۷۰ لورلو سفیدوبه

عنازل

۱ - لقب تحمیدیه . اورنگ دره ای (تاج پوت)
 جلیله ای که سوار است بر سوارده او ، بدین فرات شکوه دارد .
 خود مجرده لوی آرد .
 اظهار کوه اشکوه مستور -
 مغفور اسلامه [کرام را به کاتبی]
 رتبه دارشاد خزانر علیه تحولات اکون گوندم -

۷- - ظہیر اللہ اور سید نور احمد علی صاحب وزیر الملک راجہ

[illegible]

لغاتے لولوکسہ اے

7-105

6

0

76-

87

IST.
255
b-2

2

2

۴ - خندان غرونیف نولونده بیرون افرام باشند و بعد از آن به شعیف حرق
مقدس شایع آید و بعد از آن در بیرون بیاید و مرکز فکته شود و در اول عقده
صلب در سر و در استقامت فاشو عدم محبت و شیطانی باشند و بعد از آن
ممالک شمولند تا به محافظه نامه فاعدا العین بیاید و در این حیا استقامت کافی
سازد و در سر و در استقامت فاشو عدم محبت و شیطانی باشند و بعد از آن
کلمه در حیا فاعدا العین بیاید و در این حیا استقامت کافی
نشد این عقده در حیا فاعدا العین بیاید و در این حیا استقامت کافی
بالفعل محافظه ایست و در این حیا فاعدا العین بیاید و در این حیا استقامت کافی
۵ - شیطانی در حیا فاعدا العین بیاید و در این حیا استقامت کافی
عاقبت استقامت فاعدا العین بیاید و در این حیا استقامت کافی
فرمانده حال قاطب در حیا فاعدا العین بیاید و در این حیا استقامت کافی
دعا سکه نولونده در حیا فاعدا العین بیاید و در این حیا استقامت کافی
۶ - صلح فرمانده واد و یار و در حیا فاعدا العین بیاید و در این حیا استقامت کافی
ایست و در حیا فاعدا العین بیاید و در این حیا استقامت کافی
توقیه بر علیه و در حیا فاعدا العین بیاید و در این حیا استقامت کافی
استقامت بر علیه و در حیا فاعدا العین بیاید و در این حیا استقامت کافی
سای ایست و در حیا فاعدا العین بیاید و در این حیا استقامت کافی

7-105

۰۳۵

لطفه

7-105
6
76-2

29

مذاکرہ

Handwritten notes in Urdu script, likely bleed-through from the reverse side of the page.

ist.
255
6-2
96-2

Mardin'den

29-11-35

Sivas'ta Üçüncü Kolordu Kumandanlığına

C. 15/11/35 tarih ve 1740 numrolu şifreye

1. Hey'et-i Temsiliye'ye: Urfa'da Ermeni (Cezayirli) karışık üç yüz, Teleb-yaz'da kırk, Cerablus'da elli sair istasyonlarda onar, yirmişer Fransız askeri vardır. Her tarafta esasen kuvve-i mevcudeleri azdır. Urfa'da işgal aleyhinde henüz bir hareket kabiliyeti yok ise de efkâr-ı umumiye işgalden müteffirdir. Fakat kendilerinden ciddi bir muhalefet yapmalarına intizar edilemez mu'temedimiz olan (şifre) Seyid Mehmet Efendi'yi Urfa Livası'nda efkârı tedkik ve irşâd Fransızlar aleyhine tahrikât için gönderdim.

2. Zannımca İngilizler Sivas'a kadar eşya-yı hazırayı Fransızların almasına razı olmazlar. Belki bizi böyle de tehdit ederek himâyelerini kabul ettirmek isterler. Amerikalılar da bu Fransız istilâsına muhâlifdir. Hatta işgâl edilen yerlerin tahliyesi tarafdâridir. Sulh konferansında diğerlerine muhalefetleri de bu prensipleri müdafaadan münbais olabilir. Dokuz livadan altı mukavelesinin tamamen tatbik edileceği suret-i sahîhada mı anlaşılmıştır (...) Malatya'yı Fransızlar alırsa General Marşal'ın haritasında da görüldüğü üzere Diyarbakır vilâyetiyle Sart Sancağı Toros'a ve Gülceğe kadar İngilizlerin işgal etmesi lâzım gelir henüz buna dair bir emâre yoktur. Şimdilik görünüşe göre İngilizlerin taht-ı işgalindeki yerler Fransızlara devr edilmiştir. Yeni Fransız işgal mıntıkasında Ermenistan değil Suriye beraber bir Fransız müstemlekesi olacağını tahmin ediyorum. Adana ve Suriye sevahili elde oldukça maksudu menâfi-i iktisadiye ve siyasiye te'min edilmiş olduğundan işgalin Aziziye ve Sivas sahralarına kadar tevessü' edilüb edilmemesinde o kadar ehemmiyet kalmaz. Klemanso Toros şimalinde Hükûmet-i Osmaniye müstakil kalmalıdır beyanatında bulunmuş idi.

3. General Gro'nun bu günlerde Beyrut ihraca başlanacak 30 bin kişilik kuvveti maksadı tevazih edecektir. Gro Beyrut'ta çıkarsa merkez sıklet Suriye'de olacaktır. Haleb, Suriye'de işgale karşı adem-i memnuniyet ve müstakil başlamıştır. Gro kuvvetinin memalik-i meşgulenin te'min-i muhafazasından ma'da Elaziz Sivas vilâyetlerini cebren işgale pek kâfi gelemeyeceğini zannedirim. Binaen-aleyh Fransızların sulh konferansı netice-i mukarreratına intizarı yeni işgallere teşebbüs etmeyeceklerini tahmin ediyorum. Bununla beraber her türlü ihtimale karşı yeni bir işgale bil-fi'l mümanaat edilmek üzere tedâbir-i lâzimiye tevessülünden geri durulmayacaktır.

4. Mıntıkamızdaki Hristiyanlar teminata rağmen teşkilât-ı milliye dolayısıyla canımız tehlikededir. Feryadından hâli kalmıyorlar adeta işgali tehiyye ve

davet ediyorlar. Bu sebeble zahiren daha sakin görünmek lâzım gelir.

5. Sulh konferansında ve Avrupa'da taraftarımız olan efkâra isnaden sarf-ı r'ey eylemek üzere Avrupa'ya gayr-i resmî bir heyât-i zamında faide ve imkân olub olmadığının tetkik buyrulması ve taht-ı işgaldeki mahallerde ahali irşâd ve teşkilât icad eyleyerek işgalin aleyhinde protestolar tertip ve bil-fi'l harekât-ı muhalifkârâne vuku'una sarf-ı mesaî edilmesi münasib olacağı ma'ruzdur.

5. Fırka K.

Kenan

29 Minh (de)

müzakereye

Kol : İST.

Kls : 255

Dos : 6-2

Fih : 76-1

76-2

Sivas

29-11-1919

Sivas'ta Üçüncü Kolordu Komutanlığı'na

C. 15/11/1919 tarih ve 1740 numaralı şifreye

1. Heyet-i Temsiliye'ye: Urfa'da Ermeni (Cezayirli) karışık üç yüz, Teleb-yaz'da kırk, Cerablus'da elli diğer istasyonlarda onar, yirmişer Fransız askeri vardır. Her tarafta esasen mevcut kuvvetleri azdır. Urfa'da işgal aleyhinde henüz bir hareket imkânı yoksa da genel düşünce işgalden nefret etmektedir. Fakat kendilerinden ciddi bir muhalefet yapmaları beklenemez. Mutemedimiz olan (şifre) Seyid Mehmed Efendi'yi Urfa Livası'nda bu konudaki düşünceleri araştırmak ve Fransızlar aleyhine harekete geçirmek için gönderdim.

2. Bana göre İngilizler Sivas'a kadar mevcut eşyalarını Fransızların alması-na razı olmazlar. Belki bizi böyle de tehdit ederek himayelerini kabul ettirmek isterler. Amerikalılar da bu Fransız istilâsına karşıdır. Hatta işgal edilen yerle-rin tahliyesi taraftarıdır. Sulh konferansında diğerlerine muhalefetleri de bu prensiplerini müdafaadan dolayı olabilir. Dokuz livadan altı mukavelesinin ta-mamen uygulanacağı gerçek olarak mı anlaşılmıştır (...) Malatya'yı Fransızlar alırsa General Marşal'ın haritasında da görüldüğü üzere Diyarbakır vilâyetiyle Sart Sancağı Toros'a ve Gülceğe kadar İngilizlerin işgal etmesi lâzım gelir henüz buna dair bir belirti yoktur. Şimdilik görünüşe göre İngilizlerin işgalinde-ki yerler Fransızlara devredilmiştir. Yeni Fransız işgal mıntıkasında Ermenis-tan değil Suriye beraber bir Fransız müstemlekesi olacağını tahmin ediyorum. Adana ve Suriye bölgeleri elde oldukça siyasî ve iktisadî amaçları elde edilmiş olduğundan işgalin Aziziye ve Sivas sahralarına kadar genişletilip genişletil-memesinin o kadar önemi kalmaz. Klemenso, Toros kuzeyinde Osmanlı Hükûmeti bağımsız kalmalıdır açıklamasında bulunmuş idi.

3. General Gro'nun bu günlerde Beyrut'a çıkarma yapmaya başlayacak 30 bin kişilik kuvveti, bu amacı gerçekleştirecektir. Gro Beyrut'a çıkarsa merkez sıklet Suriye'de olacaktır. Halep, Suriye'de işgale karşı adem-i memnuniyet-sizlik başlamıştır. Gro kuvvetinin, işgal ettikleri bölgelerin korunmasından başka Elaziz Sivas vilâyetlerini cebren işgale pek yeterli gelemeyeceğini zan-nederim. Bundan dolayı Fransızların sulh konferansı kararlarına göre yeni iş-gallere teşebbüs etmeyeceklerini tahmin ediyorum. Bununla beraber her türlü ihtimale karşı yeni bir işgali bil-fi'l engellemek için gerekli tedbirlerin alınmasın-dan geri durulmayacaktır.

4. Mıntıkamızdaki Hristiyanlar teminata rağmen millî teşkilât dolayısıyla "canımız tehlikededir" feryadından geri kalmıyorlar. Adeta işgali davet ediyor-lar. Bu sebeble görünüşte daha sakin olmak lâzım gelir.

5. Sulh konferansında ve Avrupa'da taraftarımız olan düşüncelere dayana-rak taraf toplamak üzere Avrupa'ya gayri resmî bir heyet gönderilmesinde fayda ve imkân olup olmadığının araştırılması ve işgal altındaki mahallerde ahali teşkilâtlanarak işgalin aleyhinde protestolar tertip ve bilfiil karşı harekâtın yapılması için çalışılmasının uygun olacağı arz edilir.

5. Tümen Komutanı

Kenan

29 (de)

Görüşmeye.

Kol : İST.

Kls : 255

Dos : 6-2

Fih : 76-1

76-2

Şifre

Zâta mahsustur.

Sivas

3.12.35

Mardin'de 5. Fırka K. Kenan Beyefendi

C. 29.11.35 tarih 1370

Malûmat ve mütalâat-ı âlilerine teşekkür olunur. İnşallah istilâ şeklindeki iş-gallere ma'ruz kalmayız fakat şüphesiz felâketlerin en büyüğüne göre hazır olmamız zaruridir. Avrupa'ya ve bilhassa Amerika'ya hey'etler gönderilmesini biz de çok istiyoruz. Fakat para meselesi boynumuzu büküyor. Bir hey'et eli bin lira ile gider. İstihbarât-ı mevsukamıza nazaran gâyet mahrem bir şekilde hükûmet İstanbul'dan böyle bir hey'et göndermek teşebbüsündedir. Hey'et-i Temsiliye'nin daha önemli işleri bile görecektir parası yokdur. Malatya'nın hamiyet ve delâlet-i âlileri mahalleri ile va'da ettiğiniz (2.000) liradan ancak (350) lira geldi üst tarafını bekliyoruz. İcâb edenler tebligât-ı lâzımede yollanmasını rica ederiz. Hey'et-i Temsiliye nâmına Mustafa Kemal.

3.K. Kumandanı

6/12/35

Kol : İST.

Kls : 255

Dos : 6-2

Fih : 76

Şifre

Kişiyeye özel

Sivas

3.12.1919

Mardin'de 5. Tümen Komutanı Kenan Bey'e

C. 29.11.1919 tarih 1370

Bilgi ve görüşlerinize teşekkür olunur. İnşallah istilâ şeklindeki işgallerle karşılaşmayız. Fakat şüphesiz felâketlerin en büyüğüne göre hazır olmamız gereklidir. Avrupa'ya ve özellikle Amerika'ya hey'etler gönderilmesini biz de çok istiyoruz. Fakat para meselesi boynumuzu büküyor. Bir hey'et elli bin lira ile gider. İstihbaratımıza göre oldukça gizli bir şekilde hükûmet İstanbul'dan böyle bir hey'et göndermek teşebbüsündedir. Hey'et-i Temsiliye'nin daha önemli işleri bile görecektir parası yoktur. Malatya'nın vatanperver mahalleri ile vadettiğiniz (2000) liradan ancak (350) lira geldi üst tarafını bekliyoruz. Gerekli olanların tebligatla yollanmasını rica ederiz. Hey'et-i Temsiliye adına Mustafa Kemal.

3 ncü Kolordu Komutanı

6/12/1919

Kol : İST.

Kls : 255

Dos : 6-2

Fih : 76

Handwritten text in Ottoman Turkish script, likely a continuation of the letter or a separate document. The text is written in a cursive style and includes various names and titles. At the bottom, there is a date "1/105" and a number "107-3".

Belge No : 2886

Harbiye'den

4/12/1335

3 ncü Kolordu K.

Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine

Kilikyalılar Cemiyeti tarafından zat-ı âlilerine hitaben yazılan beyanname sûreti aynen atide derc olundu.

Hey'et-i Temsiliye mahal-i içtimai takarrür edince bu cemiyetden de münasib bir zat gönderilecektir.

Efendim. 13/12/35

Harbiye Nazırı

Cemal

Rumeli ve Anadolu Müdafaa-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti Reisi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine, Efendim Hazretleri:

Kilikyalılar Cemiyeti, Türk toprağının muhafaza-i tamamiyeti için çalışan ve Türk şehametinin mevcudiyetini fiilen isbat eden cemiyetlerine beyan-ı teşekkür eder. Cemiyetimiz Adana ve havalisinde ihdas edilen vaziyet-i gayr-ı meşruanın izalesi ve Türk ahali hakkında yapılan mezalim ve fecayiin men'-i devamı için ibraz-ı saii etmekte ve mütemadiyen düvel-i mu'telif nezdinde müracaat ve protestolarda bulunmakta ise de, Adana, Maraş, Ayıntap ve Urfa ile son zamanlarda te'min-i münasebat ve muhaberata imkân bulamadığından vekayiden günü gününe haber alamamakta ve bu müşkilatı ve vazifeyi zamanında ifaya mani olmaktadır. Binaen-aleyh teşkilât-ı milliyece o havalı ile de temin-i münasebat ve vekayi ve ahval-i cariyeye-i ruz-merre hakkında cemiyetimizin haberdar edilmesi hususunda ibraz-ı saii buyurulmasını arz eyleriz efendim hazretleri.

Kilikya Cemiyeti

(Imza)

13/12/35

Belge No : 2886

C. Cemal Paşa Vasıtasıyla:

Teşekkür. Kilikya dahilinde ve Urfa Ayıntap Maraş'ta teşkilâta ehemmiyet verilmiştir. Bu babda beyan-ı tafsilât-ı irtibat vardır. Kilikya Kuvayı Milliye Kumandanlığı ihdas edilmiştir. Keşide kumandanlar memur edilmişler.

Kol : İST.

Kls : 255

Dos : 6-2

Fih : 107-3

Harbive'den

4/12/1919

3 ncü Kolordu Komutanlığına

Mustafa Kemal Paşaya

Kilikyalılar Cemiyeti tarafından size hitaben yazılan beyanname sureti aynen aşağıda bildirilmiştir.

Heyet-i Temsiliye toplanma yeri kararlaştırılınca bu cemiyetten de uygun bir kişi gönderilecektir.

Efendim. 13/12/1919

Harbiye Nazırı

Cemal

Rumeli ve Anadolu Müdafaa-i Hukuk-u Milliye Cemiyeti Başkanı Mustafa Kemal Paşa Hazretleri'ne, Efendim Hazretleri:

Kilikyalılar Cemiyeti, Türk toprağının tamamının korunması için çalışan ve Türk cesaretinin varlığını fiilen isbat eden cemiyetlerine teşekkür eder. Cemiyetimiz Adana ve havalisinde meydana gelen yasal olmayan durumun giderilmesi ve Türk ahali hakkında yapılan mezalimin devamının önlenmesi için çalışmakta ve tamamen itilâf devletleri nezdinde müracaat ve protestolarda bulunmakta ise de, Adana, Maraş, Antep ve Urfa ile son zamanlarda ilişki kurulması ve haberleşmeye imkân bulamadığından olaylardan günü gününe haber alamamakta ve bu zor durumu ve görevi zamanında yapmaya engel olmaktadır. Bundan dolayı millî teşkilât o bölge ile de ilişki kurma ve günlük olaylar hakkında cemiyetimizin haberdar edilmesi konusunda faaliyete geçilmesini arz eyleriz. Efendim hazretleri.

Kilikya Cemiyeti

(İmza)

13/12/1919

Cevap. Cemal Paşa aracılığıyla

Teşekkür. Kilikya içerisinde ve Urfa, Antep, Maraş'ta teşkilâta önem verilmiştir. Bu konuda ayrıntıların bildirilmesi gerekir. Kilikya Kuva-yı Milliye Komutanlığı kurulmuştur. Yazışmaya komutanlar görevlendirilmiştir.

Kol : İST.

Kls : 255

Dos : 6-2

Fih : 107-3

Harbiye

13/12/1335

Sivas'ta Üçüncü Kolordu Kumandanlığına

C: 9 Kanun-u evvel 35

Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine

Adana mıntıkasında cereyan eden ahval üzerine hükûmetçe vaki olan teşebbüsatin kısmen semere vermeğe başladığını arz etmiştim. Hükümet teşebbüsatda musırran ve mütemadiyen devam eyliyor. Vali Celal Bey'de hükümetçe talimat-ı lâzıme verilmiştir. Müşarün-ileyh On Beş Kanun-i evvel pazartesi günü hareket edecektir. Yolda münasip bir yerde Hey'et-i Temsiliye'den bir zatın kendisiyle görüşmesi de muvafık olur efendim.

Harbiye Nazırı

Cemal

Açtım 28 Kanun-ı evvel 35

Memduh

Kol : İST.

Kls : 255

Dos : 6-2

Fih : 98

جریه قوی
جریه

A	1-105
O	0
F	98

Harbiye

13/12/1919

Sivas'ta Üçüncü Kolordu Komutanlığına

Cevap: 9 Ekim 1919

Mustafa Keinal Paşa Hazretlerine

Adana bölgesinde meydana gelen durum üzerine hükûmetçe yapılan teşebbüslerin kısmen olumlu sonuç alınmaya başladığını arz etmiştim. Hükûmetçe teşebbüslerine ısrarla devam ediyor. Vali Celal Bey'e de hükûmetçe gerekli talimat verilmiştir. Vali 15 Aralık Pazartesi günü hareket edecektir. Yolda uygun bir yerde Hey'et-i Temsiliye'den bir kişinin kendisiyle görüşmesi de münasib olur efendim.

Harbiye Nazırı

Cemal

Açtım 28 Aralık 1919

Memduh

Kol : İST.

Kls : 255

Dos : 6-2

Fih : 98

Tarih		Mühür		Mühür		Mühür		Mühür	
13/12/1919		Harbiye		Harbiye		Harbiye		Harbiye	
Mühür		Mühür		Mühür		Mühür		Mühür	
Mühür		Mühür		Mühür		Mühür		Mühür	

Adana'da hükûmetçe yapılan teşebbüslerin kısmen olumlu sonuç alınmaya başladığını arz etmiştim. Hükûmetçe teşebbüslerine ısrarla devam ediyor. Vali Celal Bey'e de hükûmetçe gerekli talimat verilmiştir. Vali 15 Aralık Pazartesi günü hareket edecektir. Yolda uygun bir yerde Hey'et-i Temsiliye'den bir kişinin kendisiyle görüşmesi de münasib olur efendim.

[illegible]

فواقيده ابدى برفقه قهار و دستانه كه هوى الاخرى اجمعه خوف ابرو و دم
خاسته كرم ابدى خسته ادب و سحر تعلقه مغروره خلدجه بوسه بوسه سانس
خاسته برافروخته تله طوبى انتم خرد ابدى كه حكمت ابرو آدوخته لب
اعقاد قلب و ادب و سحر خاسته كرم خست خست خست خست خست خست خست خست
كم باخره خست خست خست خست خست خست خست خست خست خست خست
خست خست خست خست خست خست خست خست خست خست خست خست
خست خست خست خست خست خست خست خست خست خست خست خست
خست خست خست خست خست خست خست خست خست خست خست خست

17-
21-1

157
258
16
21.1

[illegible]

يا فخر اساتيد خزانة قوس العادة قوسه واسم حكمة نقصانته عود
اولاد الب اوسنة تخليه وسائره استكانته استرحم ابرو دا خاتبه طلب
والحاجه عيله ماكنه يا ستم بولج

21 9

Numrosu: Bilâ

Mahreci

Karaköprü karyesi

Paşa Hazretlerine

Otuz dokuz gündür Urfa şehri hâl-i harbededir. Bir taraftan akın akın şehri dolduran mücahidinin iâşesi diğer taraftan Fransızların müthiş ateşi müzaya-kasında inleyen Urfa şehri bir çare-i halâs aramak fikriyle makina başına gel-miştir. Maksudı artık aşairin kuru kalabalıktan başka bir işe yaramayacağı an-laşıldığı için Fransızlara sivil kıyafeti almış bir kuvve-i muntazama ile son darbeyi vurmak ve Fransızları Fırat'ın öteki sahiline atılmasını te'mininden ibar-et idi ve şayed buna muvaffak olacak derecede kâfi kuvvet elde edilmezse hiç olmazsa beş yüz kadar bir mevcudla Fransızları daimî muhasara altında bulundurarak şerlerini sulhün karar-ı kat'isine kadar şehirden def' etmek idi. Bu maksadı kolordu kumandanına henüz iblağ etmeden kolordudan bir Fran-sızlarla uyuşma teklifine ma'ruz kaldık. Pusulayı bütün şaşırdık. Fransız mevâki şiddetle top ateşiyle tahrib edildikten sonra artık uyuşmağa imkân kalı-yor uyuşulursa Fransızların müddet-i kaliyle sonra ele alacağı şiddetli te'dibattan kim yakayı kurtarabilir. Memleketten bir kısım efrad ale-l-husus me'murin çekilecek olursa diğer kısmı nasıl emniyet eder ve kaçanların vaziyeti top atar tahribiyesi ile beraber daha ziyade hükûmetin sıfat-ı ma'neviyesi mes'ul bir vaziyete ilka etmez mi şu tafsilât marufeye karşı hem talimat ve hem de yegâne çare-i necât bildiğimiz kuvve-i musallaha-i muntazam isterse veyahud İstanbul Fransa'ya fevk-al-âde komiserliği vasıtasıyla memleketi ta'kibâta ne sûretle olur ise olsun tahlis vesailinin istikmâlini istihâm eder ve ahalinin talep velhâsıla makine başında bulunuruz.

17 Mart 36

Mutasarrıf Ali Rıza

Kol : İST.

Kls : 258

Dos : 16

Fih : 21

21-1

21-2

Numarası: Sayısız

Çıktığı yer,

Karaköprü köyü

Paşa Hazretlerine

Otuz dokuz gündür Urfa şehri savaş hâlinindedir. Bir taraftan akın akın şehri dolduran mücahitlerin iâşesi, diğer taraftan Fransızların müthiş ateşi altında inleyen Urfa şehri bir kurtuluş çaresi aramak fikriyle makine başına gelmiştir. Amacı, artık aşiretlerin kuru kalabalıktan başka bir işe yaramayacağı anlaşıldığı için Fransızlara sivil kıyafeti almış düzgün kuvvetlerle son darbeyi vurmak ve Fransızların Fırat'ın öteki sahiline atılmasını sağlamaktan ibarettir. Eğer bunu başaracak derecede yeterli kuvvet elde edilmezse hiç olmazsa beş yüz kadar bir mevcudla Fransızları daimî kuşatma altında bulundurarak, barışın kesin karara bağlanmasına kadar şehirden atmak idi. Bu amacı kolordu komutanına henüz bildiren kolordudan Fransızlarla anlaşma teklifiyle karşı karşıya kaldık. Pusulayı hepten şaşırdık. Fransız mevkileri şiddetli top ateşiyle tahrip edildikten sonra artık anlaşmaya nasıl imkân kalıyor ve anlaşılırsa Fransızların bir müddet sonra uygulayacağı şiddetli bastırma harekâtından kim yakayı kurtarabilir? Memleketteki bazı insanlar, memurlar çekilecek olursa çekilecek diğerlerine nasıl güvenileceği ve kaçanların durumu kötü olur düşünmez mi? Bu haberlere karşı hem talimat ve hem de tek kurtuluş çaresi bildiğimiz düzenli silâhlı birlikleri isterse veya İstanbul Fransa'ya olağanüstü komiserliği aracılığıyla memleketi takibata ne şekilde olursa kurtuluşun sağlanmasını rica ederiz.

17 Mart 1920

Mutasarrıf Ali Rıza

Kol : İST.

Kls : 258

Dos : 16

Fih : 21

21-1

21-2

27/2/38
عنه قلمه
مکت
2/2/38
چونکه تشکر ایدیم . قوتیون، مکرر لرین قدر کزیده و منتخب ازادونه
وجوده کزیدین . امتداد جیکر ایجاب ایدیه جیکر . شریعه ارادونه
بروزیون دها مرفعه
هیت قلمه
1-105
17
39
27/2/38
انامون حرات
132.
258
16
39

Şifre
Harekât

28 Mart 36

Maraş'da Kılıç Ali Beye

C. 26 Mart şifreye

Çok teşekkür ederim. Kuvvetlerini, mümkün olduğu kadar güzide ve mün-
tahab efraddan vücuda getirdiniz. İhtimal-i celbiniz icab edecektir. Şimdilik
orada bulunmanız daha muvafıktır.

Heyet'et-i Temsiliye namına

M. Kemal

Kol : İST.

Kls : 258

Dos : 16

Fih : 39

Sivas

28.3.36

Heyet-i Temsiliye Riyasetine

aded

1002

1. Maraş'dan 27/3/36 tarihli ma'lûmat (şifre) (Haruniye'deki) Ermenileri be-rayı takviye geldiği, dünkü raporda arz edilen düşman kuvveti Ermenilere cep-hane bıraktıktan ve bunların ailelerini aldıktan sonra avdet etmiştir. Halen Ha-runie'de müteferrik hanelere tahassun etmiş bir miktar Ermeni vardır. Yar başında düşmanın üç topu mevcuttur.

2. Ermenilerle Çolaklı karyesi ahalisi arasındaki müsademe devam etmekte-dir. Bağçe ile Hasan Beyli ve Hasan Beyli ile Osmaniye arasındaki telgraf hattı ahali tarafından tahrib edilmiştir.

3. Kılınç Ali Bey'in kumandasında bir kısım Kuva-yı Milliye Kilis'den Ayın-tab'a ilerleyen düşmanı tard etmek üzere 27/3/36'da Akçakoyunlu istikametine hareket etmiştir.

4. Heyet-i Temsiliye ve mücavir kolordulara 28/3/36 tarih harekât 1002 numro ile arz edilmiştir.

3.K.K.

Selahaddin

Kol : İST.

Kls : 258

Dos : 16

Fih : 41

Sivas

28.3.1920

Heyet-i Temsiliye Başkanlığına

aded

1002

1. Maraş'tan 27/3/1920 tarihli bilgiye göre, (şifre) (Haruniye'deki) Ermenile-rin takviye alarak geldiği, dünkü raporda arz edilen düşman kuvvetinin Ermeni-lere cephane bıraktıktan ve bunların ailelerini aldıktan sonra geri döndükleri öğrenilmiştir. Halen Haruniye'de ayrı ayrı evlere sığınmış bir miktar Ermeni vardır. Yar başında düşmanın üç topu mevcuttur.

2. Ermenilerle Çolaklı karyesi ahalisi arasındaki çarpışma devam etmekte-dir. Bağçe ile Hasanbeyli ve Hasanbeyli ile Osmaniye arasındaki telgraf hattı ahali tarafından tahrip edilmiştir.

3. Kılınç Ali Bey'in komutasında bir kısım Kuva-yı Milliye Kilis'ten Antep'e ilerleyen düşmanı uzaklaştırmak üzere 27/3/1920'de Akça koyunlu istikameti-ne hareket etmiştir.

4. Heyet-i Temsiliye ve yakın kolordulara 28/3/1920 tarih, harekât 1002 nu-mara ile arz edilmiştir.

3 ncü Kolordu Komutanı

Selahaddin

Kol : İST.

Kls : 258

Dos : 16

Fih : 41

یوم کی

$$22/3/\frac{10}{12}$$

حضرت علیؑ بابت عقیدت

[illegible]

فہرست

- 115 -

Köçeki

15/4/1920

16

Mustafa Kemal Paşaya

1. Fransızlar Antep'ten çıkmadığı gibi daha çok kuvvet getirmektedirler.

2. Hülmen'den Nizib'e gelen 600 süvari ve 100 piyadeden oluşan ve top ve makinalılarla donatılmış Fransız kuvvetinin bu gün 15/4/1920'de Antep'e hareket ettiği haber alındığından derhal kuvvetlerimle Nizib yoluna doğru hareketle Sivas köyünün doğu sırtlarında düşmanla karşılaştık. Allah'ın yardımıyla büyük ölçüde kayıp verdirerek şimdilik durdurmayı başardım. Çarpışma hâlâ devam etmektedir.

3. Şimdi aldığım raporda yine bu gün bir Fransız kuvvetinin Kilis'ten Antep'e doğru hareket ettiği bildiriliyor. Buna karşı da gereken tedbirlerin alınmasına çalışılmaktadır.

4. Antep, Maraş bölgesine dahil olmadığından gereği kadar yardım edilemeyeceği daha önce Cemil Cahid Bey tarafından bildirilmişti. On üçüncü Kolordu Komutanı Cevdet Bey de yardım etmek şöyle dursun yazılan raporlara ve yardım isteklerine cevap vermek tenezzülünde bulunmuyor. Halk hiçbir taraftan yardım görmediğinden çok zor durumda kalmış ve bundan dolayı da moralleri çok bozulmuştur. Bu zor durumlar karşısında çok sıkıntı içerisindeyim. Antep'e en çok yardımı neresi yapacaksa oraya emir verilmesi rica olunur efendim.

Kılınç Ali

16 da

Kol : İST.

Kls : 594

Dos : 140

Fih : 5

17 - 2 - 27

R. S. Antep'e

6.

Antep'e giden kuvvetlerin Antep'e girmesi için emir verildi.
Antep'e giden kuvvetlerin Antep'e girmesi için emir verildi.
Antep'e giden kuvvetlerin Antep'e girmesi için emir verildi.
Antep'e giden kuvvetlerin Antep'e girmesi için emir verildi.
Antep'e giden kuvvetlerin Antep'e girmesi için emir verildi.

Antep'e giden kuvvetlerin Antep'e girmesi için emir verildi.
Antep'e giden kuvvetlerin Antep'e girmesi için emir verildi.
Antep'e giden kuvvetlerin Antep'e girmesi için emir verildi.
Antep'e giden kuvvetlerin Antep'e girmesi için emir verildi.
Antep'e giden kuvvetlerin Antep'e girmesi için emir verildi.

İST
594
140
6

1:2

Belge No : 2892

16/4/36

Maraş Arslan Beye

Atideki telgrafnameyi müsta'celen Kılınç Ali Bey'e i'sal buyurunuz.

Kılınç Ali Bey'e: Ayıntab'a ilerleyen düşman tevkif hususunda gösterdiğiniz besâlet şayan-ı takdir ve şükrandır. Ser'ian size muavenet edilmesi için Maraş'a emir verdirilmiştir. Ma-hezâ bu muavenete intizar etmeniz kuva-yı mevcudenizle müsbet bir netice elde etmeye çalışınız.

Hey'et-i Temsiliye namına

M.K.

Kapadım / 17 minh

Sivas Üçüncü Kolordu Kumandanlığına (Şifre)

Kılınç Ali Bey'den alınan raporda Fransızların Ayıntab'a Nizip'ten ve Kilis cihetinden yeni kuvvetler sevk etmekte olduğunu ve kendisinin Nizip'ten gelen kuvvetlerle Ayıntap ilerisinde çatıştığını Ayıntap kuvvetlerinin muharebe etmeyecek firar etmekte olduklarını bildiriyor. Ve top ve muhimmatla kendisine yardım edilmesini rica ediyor. Kılınç Ali Bey'in ser'ian ve azamî nisbette takviye edilmesi ve iş'ârı mercûdur.

Köçeki Ayıntap Hey'et-i Merkeziyesine

C. 15/Nisan/336 Kılınç Ali Bey'in telgrafnamesi alınmış ve icab edenlere evamir-i lâzıma yazılmıştır.

Yazdım / 17 minh (de)

M.K.

Kol : İST.

Kls : 594

Dos : 140

Fih : 6

Belge No : 2892

16/4/1920

Maraş Arslan Beye

Aşağıdaki telgrafı acilen Kılınç Ali Bey'e veriniz.

Kılınç Ali Bey'e: Antep'e ilerleyen düşmanın durdurulması konusunda gösterdiğiniz kahramanlık takdire değerdir. Acile size yardım edilmesi için Maraş'a emir verdirilmiştir. Yardım bekleyiniz ve mevcut kuvvetlerinizle olumlu bir sonuç almaya çalışınız.

Heyet-i Temsiliye adına

Mustafa Kemal

Kapadım / 17

Sivas Üçüncü Kolordu Komutanlığına (Şifre)

Kılınç Ali Bey'den alınan raporda Fransızların Antep'e Nizip'ten ve Kilis yönünden yeni kuvvetler sevk etmekte olduğunu ve kendisinin Nizip'ten gelen kuvvetlerle Antep ilerisinde çatıştığını, Antep kuvvetlerinin muharebe etmeyecek firar etmekte olduklarını bildiriyor. Ve top ve muhimmatla kendisine yardım edilmesini rica ediyor. Kılınç Ali Bey'in acilen ve azamî nispette desteklenmesi ve durumun bildirilmesi rica olunur.

Köçeki Antep Heyet-i Merkeziyesine

C. 15/Nisan/1920 Kılınç Ali Bey'in telgrafı alınmış ve gerekli yerlere emirler yazılmıştır.

Yazdım / 17 (de)

Mustafa Kemal

Kol : İST.

Kls : 594

Dos : 140

Fih : 6

سکون

22/5/12

Rep. Rice

[illegible]

جہانگیر علی

...	74202
F	9

Köçeki

17/4/36

Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine

Nizib'ten Ayıntaba yürüyen Fransızları Sinan köyü şark sırtlarında tevkif ederek müsademe etmekte olduğumu evvelki raporumda arz etmiştim. Ayıntab havalisindeki halkın ve bilhassa eşrafın kuvve-i maneviyeleri bozuk revabit-ı ulviyeden nasibdar olmamaları düşmanın vesait-i mükemmeleye bilhassa toplara malik bulunması hasebiyle kuvve-i mevcudinin kısm-ı küllisi bombardımana mukavemet edemiyerek dağıldılar. Âmal-i milliyenin kudsiyeti ve cenab-ı Hakkın inayeti sayesinde bir avuç mücahidinle düşmana büyük bir zayı'at verdirdim. Fakat ma'lesef tevkif mümkün olmadığından düşman şehirdekilerle birleşti. Aynı günde Kilis'den de çıkarılan Fransız kuvvet müsait arazi itiba-riyle hafif bulunduğu ve etrafındaki köylere kâmilten kaçmış olmaları ve bizim de diğer tarafta meşgul bulunmaklığımdan dolayı bu da ma'lesef tevkif edilememiştir. Düşman kuvvetinin bu derece artması üzerine eşraf ve halk şehirden kaçmışlar ise de toplattıklarımı tekrar şehre sevk ediyorum. Düşman eski kargâhı olan Kulajdan ve şehrin şark mahreci Atra'daki tepelerden şehri bombardıman ve bazı mübaniyi tahrib etmekte ve dahilde teşkil ettiğim millî kuvvetler dahilî taarruzata mukavemet ve müdafaa etmektedir. Ve öteden beri arz ettiğim vechile her türlü muavenetten mahrum olarak vesaitsiz mühimmatsız bir kuvvetle düşmanlar uğraşmak Kuva-yı Milliye'ye bir muvaffakiyet ilâvesinden ziyade hezimet ve inkisar-ı bari olacağı müsta'ni-i arzdir. Muavenet ve vesait için nereye müracaat ettimse hep aksi cevaplar aldım. Bir guna mazhar-ı muavenet olmadım. Maraş'a olduğu gibi bu havalide yardım edilmeyeceği Kuva-yı Milliye harekâtı müntec-i muvaffakiyet olamayacaktır. Binaenaleyh Maraş ve havalisinde ihraz edilen muvaffakiyet ve mazhariyyeti leke'dar etmekten ise şeref ve haysiyetle bu vazifeden çekilib gitmeği daha merdane telâkki etmekteyim. Cenab-ı Hakkın inayeti ve şahsî faaliyet ve azimden başka zuhur ve muavinim olmadığından amal-ı milliyenin te'min-i istihsali matlub ve müstelzem ise muavenet-i mü'esserenin biran evvel if'ası aksi hâlde ileriden beri çekildiğimiz zahem ve meşâkka bir hezimet ve mezellet ilâve etmek için bırakıp gitmekliğime müsaade buyrulmasını istirham eylerim.

19/4/36

Kılınç Ali

Kol : IST.

Kls : 594

Dos : 140

Fih : 9

Bir dakika geciktirilmesi sorumluluk gereğidir.

Köçeki

17/4/1920

Mustafa Kemal Paşaya

Nizip'ten Antep'e yürüyen Fransızları Sinan köyü doğu sırtlarında durdurarak çarpışmakta olduğumu önceki raporumda arz etmiştim. Antep bölgesindeki halkın ve özellikle eşrafın moralinin bozuk olması, yüce bağlılığa sahip olamaları, düşmanın mükemmel araçlara özellikle toplara sahip bulunması dolayısıyla mevcut kuvvetlerimin büyük bir kısmı bombardımana karşılık veremeyerek dağıldılar. Millî amacın kudsiyeti ve Allah'ın yardımı sayesinde bir avuç savaşıyla düşmana büyük bir zayıf verdim. Fakat maalesef durdurmak mümkün olamadığından düşman şehirdekilerle birleşti. Aynı günde Kilis'den de çıkarılan Fransız kuvveti uygun arazi itibarıyla hafif bulduğu ve etrafındaki köylere tamamen kaçmış olmaları ve benim de diğer tarafta meşgul bulunduğumdan dolayı bu da maalesef durdurulamamıştır. Düşman kuvvetinin bu derece artması üzerine eşraf ve halk şehirden kaçmışlar ise de toplatıklarını tekrar şehre sevk ediyorum. Düşman eski karargâhı olan Kulaj'dan ve şehrin doğu çıkışı Atra'daki tepelerden şehri bombardıman ve bazı binaları tahrip etmekte ve içeride oluşturduğum millî kuvvetler içerideki taarruzlara karşı gelmekte ve müdafaa etmektedir. Daha önce bildirdiğim gibi her türlü yardımdan mahrum olarak araçsız, mühimmatsız bir kuvvetle, düşmanla uğraşmak Kuva-yı Milliye'ye bir başarı sağlamasından çok bozguna uğrayacağı üzülerken arz olunur. Destek ve araç gereç için nereye müracaat ettimse hep aksi cevaplar aldım. Bir türlü yardım alamadım. Maraş'a olduğu gibi bu havalide de yardım edilmeyecekse Kuva-yı Milliye harekâtı başarıyla sonuçlanamayacaktır. Bundan dolayı Maraş ve havalisinde kazanılan başarıyı lekelemektense şeref ve haysiyetle bu vazifeden çekilip gitmenin daha mertçe olacağını düşünüyorum. Allah'ın yardımı ve şahsî faaliyet ve azimimden başka yardımcım olmadığından millî amacım gerçekleştirilmesi istenmekte ve gerekli ise etkili bir yardımın bir an önce verilmesi aksi hâlde önceden beri çektiğimiz sıkıntılara bir hezimet daha eklememek için bırakıp gitmeme izin verilmesini rica ederim.

19/4/1920

Kılınç Ali

Kol : İST.

Kls : 594

Dos : 140

Fih : 9

Handwritten Turkish text in Ottoman script, likely a continuation of the report or a separate communication. The text is written in a cursive style and includes various phrases and names. At the bottom right, there is a small table with numbers.

8	1/11/20
9	
10	

Belge No : 2894

Adedi

182

Mühim ve müsta'celdir

4

Köçeki

18/4/36

Ankara'da Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine

1. Nizip'ten düşman şehirden ve hariçten muavemet görmekte olduğundan tamamen girmeye muvaffık olamamış ve şehrin şimal-i şarkî sırtlarını işgal ederek şehri bombardıman etmektedir. Düşmanın tahkimat ve tertibatına mukabil tarafımızdan da şehri hâkim sırtlar tahkim ve işgal olunmaktadır. Maraş şosesinin emniyetini istihsal için dahi yolun üzerine hâkim sırtlarda da tahkimat yapılmaktadır. Şehirdeki cephemiz el'an mukavemet etmektedir. Ermeniler (şifre) bayrak rekz ederek mevkillerini topçularına karşı göstermektedirler. Fransızlarla bütün şiddetle müsademe yapılmaktadır. Şehri bilâ-rahm bombardıman ediyorlar. Ayıntap halkı ile hareket kabil değildir. A'zami muavenet istirham eylerim.

Kılınç Ali

Açtım / 19 minh

Kol : İST.

Kls : 594

Dos : 140

Fih : 10

Belge No : 2894

Adedi

182

Önemli ve ivedi

4

Köçeki

18/4/1920

Ankara'da Mustafa Kemal Paşaya

1. Nizip'ten gelen düşman şehirden ve dışardan direnme ile karşılaştığında tamamen girmeyi başaramamış ve şehrin kuzeydoğusundaki sırtlarını işgal ederek şehri bombardıman etmektedir. Düşmanın tahkimat ve tertibatına karşılık tarafımızdan da şehre hâkim sırtlar tahkim ve işgal olunmaktadır. Maraş şosesinin emniyetini sağlamak için dahi yolun üzerine hâkim sırtlarda da tahkimat yapılmaktadır. Şehirdeki cephemiz hâlâ direnmektedir. Ermeniler (şifre) bayrak dikerek mevkillerini topçularına karşı göstermektedirler. Fransızlarla bütün şiddetle çarpışma yapılmaktadır. Şehri acımadan bombardıman ediyorlar. Antep halkı ile hareket mümkün değildir.

Azamî yardım rica ederim.

Kılınç Ali

Açtım / 19 da

Kol : İST.

Kls : 594

Dos : 140

Fih : 10

٥٠
٥٦/٥٦/١١

۱۰۱
ایک بار وہ عرصہ

14282
9
17

[illegible]

۵- رتبه ۵/۱۰ ساعت ابتدایی بر مقدار سوار و دیواره در ۸۵۰ دایره است.

عبارت می خواند باید نیز باشد الحکم بر بدیده فقط از اسماء آمده باشد

بالاوه فقط بر سحر توفیق الهی و ادریشم فرشته و ذلالتار ضابطه و افراد اولاد لرزل

د شته تلفات ښه وړدود د راتلونکې اوږدې مودې لپاره اړین ګڼل کېږي.

۲- دیکھو وہابی نافرمانہ موقوفہ (ایک مائیکرو ایڈیٹنگ سے پہلے) میں

اورانیہ حق اشغال نمبر و حق مفصلی اگلا شہر

۴۶ - کوئٹہ، مارچ ۲۰۱۵ء دکنہ لا سائنسز کالج، کوئٹہ

۵- اصلاح حقانیت بولاله فرزند جهات سازد او و اسای عدم زنی ایلام

22

2

و متبانی عکس دره جیظریه استاسونده انتظار ده بولدیدی و اجوز کینه
مرب برقی عکس، کما بریم برار کده استقامه کینه.

۲- استقامت کلمه قربت کرسنه نولاء موقوفی رکت حکم دارد خاطر

۷ - با نغمه ده بولاله ارمیده قسم اعظم آخیه، حقیقه را اصلاح کرده ای ارمیده
بروندره بدست نایوس چاک بولندره موقوفاً استخبارت فزیده

۱
۲
۳
۴

الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله

12/1/20

اندر بارش

Şifre hâili

Sivas

11 Mayıs 36

Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Riyasetine

1. Maraş Mıntika Kumandanlığı'ndan Ayıntap hakkında alınan rapor ber-vech-i zirde arz olunur.

Kilis-Ayıntap üzerine yürüyen düşman (9. Alay) tarafından Kızılhisar'ın cenub-ı şarkisindeki Yalayyan boğazının Ayıntap ve Kilis şosesinden garba Korküt'e doğru uzanan ve yine mezkûr şosedden garba doğru uzanan sırtlar işgal ve toplarda bu hattın gerisinde mevâki-i lâzımada yerleştirilmiştir.

2. Düşman 10/5/36 saat on bir evvelde bir miktar süvari ve piyade ve zırlı otomobille himayesi tahtında yaptığı nûmayişe topcumuz bidayette mukabele etmemiş ise de nûmavişin bil-ahire kat'i bir şekilde taarruz alması ve üzerine kahraman ve fedakâr zabitan ve efradı evlâtlarımızın düşmana telefât-ı külliye verdirilerek hezimete uğratılmış zabitan efradımızdan telefât yoktur.

3. Düşman harekât-ı taarruzunda muvaffak olamayınca Akbaba tepesiyle Büyük Masra karyesinden şarka doğru uzayan sırtı işgal etmiş ve henüz maksadı anlaşılamamıştır.

4. Bu günkü muharebede düşman 1/5 santimetrelik sahra topu isti'mâl etmiştir.

5. İslâhiye hastahanesinde bulunan Fransızlar mühimmatı malzeme-i harbiye ve eşya-yı askeriyelerini arabalarıyla ve mütebaki askerler de çantalarıyla istasyonda intizarda bulundukları ve üç yüz kişiden mürekkeb bir kuvve-i askeriye mekkarileriyle beraber Güller istikametine gitmiştir.

6. Güller istikametine giden kuvvetin gerisinde bulunan müfrezeyi değişeceği varid-i hatırdı.

7. Bağçe'de bulunan Ermenilerin kısm-ı azami Adana'ya çekilmekte ve İslâhiye'deki Ermeniler bu günde pek me'yus bir hâlde bulundukları mevsu-ken istihbar kılındı.

Açtım / 12 minh (de)

3.K.K. Vekili

Fikri

Kol : İST.

Kıs : 594

Dos : 140

Fih : 17, 17-1

Şifre çözümü

Sivas

11 Mayıs 1920

Genelkurmay Başkanlığı'na

1. Maraş Bölge Komutanlığı'ndan Antep hakkında alınan rapor aşağıda arz olunur.

Kilis-Antep üzerine yürüyen düşman (9. Alay) tarafından Kızılhisar'ın güneydoğusundaki Yalayan boğazının Antep ve Kilis şosesinden batıya Korküt'e doğru uzanan ve yine bu şosedden batıya doğru uzanan sırtlar işgal ve toplar da bu hattın gerisinde gerekli mevkide yerleştirilmiştir.

2. Düşman 10/5/1920 saat on birde bir miktar süvari ve piyade ve zırlı otomobilin koruması altında yapılan gösteri ateşine topcumuz başlangıçta karşılık vermemiş ise de gösteri ateşinin kesin olarak taarruz şeklini alması üzerine kahraman ve fedakâr subay ve asker evlâtlarımız tarafından düşmana pek çok telefât verdirilerek bozguna uğratılmış, subay ve erlerimizden kayıp yoktur.

3. Düşman taarruz harekâtında başarılı olamayınca Akbaba tepesiyle Büyük Masra köyünden doğuya doğru uzayan sırtı işgal etmiş ve henüz maksadı anlaşılamamıştır.

4. Bu günkü muharebede düşman 1/5 santimetrelik sahra topu kullanmıştır.

5. İslâhiye hastahanesinde bulunan Fransızlar harp malzemelerini ve askerî eşyalarını arabalarıyla ve kalan askerler de çantalarıyla istasyonda bekledikleri ve üç yüz kişiden oluşan bir askerî kuvvet yük hayvanlarıyla beraber Güller istikametine gitmiştir.

6. Güller istikametine giden kuvvetin gerisinde bulunan müfrezenin değişeceği düşünülmektedir.

7. Bağçe'de bulunan Ermenilerin büyük bir kısmı Adana'ya çekilmekte ve İslâhiye'deki Ermenilerin bu günlerde pek ümitsiz bir hâlde bulundukları gizli olarak bildirildi.

3 ncü Kolordu Komutan Vekili

Kol : IST.

Kls : 594

Dos : 140

Fih : 17

17-1

[illegible]

Sivas

16/5/36

Sabaha kalmayacaktır.

Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Riyasetine

Hıfz / 16 minh

1. Ayıntab'ta 11 Mayıs'ta Fransız ve Ermeniler tarafından İslâm mahalâtına bomba ve tüfenk ateşi icrâ edilmiştir. 12 Mayıs'ta zeval vakti, Mardin tepesindeki Amerikan binası dahilindeki Fransızlar şehire karşı makinalı tüfenk ateşi açmışlardır ve (o esnada pazarda silâhlarıyla) dolaşan iki İslâm mecruh olmuştur, hin günde Kilis istikametinden gelen bir Fransız tayyaresi şehrin muhtelif mahalâtına ve Sarımsak tepelerine on kadar bomba atmış ise de zayıat olmadığı, Ayıntap Kalemi Riyaseti'nin 13/05/36 tarihli raporunda bildirilmiştir.

3.K.K Vekili

Mehmet Fikri

Açtım. 16 minh (de)

Kol : İST.

Kls : 594

Dos : 140

Fih : 25

Sivas

16/5/1920

Sabaha kalmayacaktır.

Genelkurmay Başkanlığına

Hıfz / 16 da

1. Antep'te 11 Mayıs'ta Fransız ve Ermeniler tarafından İslâm mahallerinde bomba ve tüfenk ateşi açılmıştır. 12 Mayıs'ta öğle vakti Mardin tepesindeki Amerikan binası içindeki Fransızlar şehri karşı makineli tüfek ateşi açmışlardır ve (o sırada pazarda silâhlarıyla) dolaşan iki Müslüman yaralanmıştır. Aynı günde Kilis yönünden gelen bir Fransız tayyaresi şehrin çeşitli mahallerinde ve Sakımsak tepelerine on kadar bomba atmış ise de zayıat olmadığı, Antep Kalemi Başkanlığı'nın 13/05/36 tarihli raporunda bildirilmiştir.

3 ncü Kolordu Komutan Vekili

Mehmet Fikri

Açtım. 16 da

Kol : İST.

Kls : 594

Dos : 140

Fih : 25

Erkan-ı Harbiye-i Umumiye Riyasetine

1. Ayıntab dâhilinde müsâdemât devam etmektedir.

2. 14 ve 15 gecelerinde Ermeniler tarafından Ayıntab'ın (cami-i şerif) (şifre) altına vaz' edilen dinamit ateşlenmiş ise de her ikisinin de mevzu bir tesir yapmış ve camii şerife bir zarar ibraz etmemiştir.

3. 14 Mayıs saat 4 sonrada dört Fransız tayyaresi Ayıntab'a gelerek şehrin muhtelif mahallerine otuzu mütecaviz bomba atmışlarsa da bir zayi'at olmamıştır.

4. 17 Mayıs'da Bağce ve İran'da iki yüz piyade iki makinalı tüfenk, bir cebel topu ve bir otomatikten mürekkep bir düşman kuvvetiyle Ereklıkash civarında Yörük Salim kuvvetleriyle yedi saat devam eden muharebede düşman bir esir bırakmış ve hayli telefat vererek ric'ate mecbur edilmiştir. Fransızların maneviyatı günden güne kırılmaktadır. Harekât 1387 numroludur.

Minh (de)

23

3.K.K Vekili

Mustafa Hayri

Kol : IST.

Kls : 594

Dos : 140

Fih : 32

Sivas

20/5/1920

Genelkurmay Başkanlığı'na

1. Antep şehri içinde çarpışmalar devam etmektedir.
2. 14 ve 15 gecelerinde Ermeniler tarafından Antep'in (cami-i şerif) (şifre) altına konulan dinamit ateşlenmiş ise de her ikisinin de küçük bir etkisi olmuş cami-i şerife bir zarar gelmemiştir.
3. 14 Mayıs saat 16.00'da dört Fransız tayyaresi Antep'e gelerek şehrin çeşitli bölgelerinde otuzu aşkın bomba atmışlarsa da bir zayıat olmamıştır.
4. 17 Mayıs'ta Bağce ve İran'da iki yüz piyade iki makineli bir dağ topu ve bir otomatikten oluşan bir düşman kuvvetiyle Erklikaş civarında Yörük Salim kuvvetleriyle yedi saat devam eden muharebede düşman bir esir bırakmış ve hayli telefata vererek geri çekilmeye mecbur edilmiştir. Fransızların maneviyatı günden güne karılmaktadır. Harekât 1387 numaralıdır.

23 de

3 ncü Kolordu Komutan Vekili

Mustafa Hayri

Kol : İST.

Kls : 594

Dos : 140

Fih : 32